Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН.
№ 61 (6951).
31 МАРТ ШАНБА
1979 ЙИЛ,
Баҳоси 2 тийин.

НОЗ-НЕЪМАТ БУНЁДКОРЛАРИНИНГ ЮКСАК МАРРАЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ОБЛАСТЬ қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги докладидан келиб чиқадиган вазифаларни бажара бориб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, беш йиллик топшириқларни муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб 1978 йилда 677,4 минг тонна сабзавот ва полиз маҳсулотлари, картошка, мева ва узум етиштирдилар. Бу планда белгиланганидан 17,3 минг тонна кўпдир. Областнинг барча категориядаги хўжаликлари давлатга жами 823 минг тонна, яъни социалистик мажбуриятда белгиланганидан 30,7 процент кўп маҳсулот сотдилар. Областда биринчи марта 507 минг тонна сабзавот тайёрланди. Мамлакатнинг саноат марказларига 255 минг тонна маҳсулот жўнатилиб, бу соҳадаги план 189 процент қилиб бажарилди.

Маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига эришилди. 1978 йилда область колхоз, совхозлари ва бошқа давлат хўжаликларида ҳар гектар ердан ўртача 230 центнердан сабзавот ҳосили олинди. Бу 1977 йилдагига нисбатан 22 центнер кўпдир. Узум ҳосилдорлиги 98 центнерга етди. Шунингдек, картошка, қовун-тарвуз, мева ва узум ҳосилдорлиги ҳам ошди.

Бу ютуқлар колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг фидокорона меҳнатлари, партия комитетлари, совет, қишлоқ хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари, ер ва сув ресурсларидан, минерал ўғит, гербицид ва бошқа моддий-техник воситалардан самарали фойдаланилганлиги, фан-техника ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг қўлланилганлиги натижасидир.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москвадаги Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзлаган ёрқин нутқи, шунингдек областнинг, илғор районлар ва коллективларнинг 1978 йил бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунига кўра КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланганлиги қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг сиёсий ва меҳнат активлигини янада ошириб юборди.

КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумлари қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москвадаги Бауман сайлов округи сайловчилари ҳузурида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар, коммунистик партия ва совет ҳукуматининг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш, совет халқининг турмуш фаровонлигини ошириш соҳасидаги ғамхўрликларига жавобан область сабзавоткорлари, картошкакорлари, полизчилари, боғбон ва соҳибкорлари деҳқончилик маданияти, иш сифати ва самарадорлигини ошириш, сабзавот, полиз, картошка, мева ва узум етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар. Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1979 йил учун юксак социалистик мажбурият қабул қилдилар. Область колхоз-совхозларида ва бошқа давлат хўжаликларида камида 390 минг тонна сабзавот, 90 минг тонна картошка, 46 минг тонна қовун-тарвуз, 75 минг тонна мева, 65 минг тонна узум етиштирилади. Давлатга 440 минг тонна сабзавот, 63 минг тонна картошка, 60 минг тонна қовун-тарвуз, 60 минг тонна мева, 71 минг тонна узум сотилади.

1979 йил учун қабул қилинган бу юксак социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши илғор бригадаларнинг сабзавот, картошка, мева ва узум ҳосилдорлигини ошириш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ҳаракатларини кенг кулоч ёйдиришга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Область партия комитети Калинин районидаги «Қорасув» совхозидан А. Шерматов, Орджоникидзе номли колхоздан Ю. Рўзиев, 1-теплица комбинатидан Л. Ниёзматова, Орджоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводидан У. Улуғхўжаева, «Қизил Ўзбекистон» колхозидан А. Эгамназаров, Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоздан С. Ибраев, Тошкент районидаги Навоий номли колхоздан М. Миртурсунов, К. Маркс номли колхоздан И. Саъдуллаев, «Ленин йўли» колхозидан А. Ортиқов, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводидан Ф. Қаҳҳоровалар раҳбарлик қилаётган илғор бригадаларнинг ҳар гектар ердан камида 350 центнердан сабзавот ва 200 центнердан картошка, мева, узум, теплица майдонининг ҳар квадрат метридан 25 килограммдан сабзавот ҳосили олиш юзасидан социалистик мусобақани кенг кулоч ёйдириш тўғрисидаги қимматли ташаббусларини маъқуллади.

Район партия комитетларига, район ижроия комитетларига, область касаба союзлари Советига, область комсомол комитетига, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасига, «Ташсадвинсовхоз» трестига, колхоз-совхозларнинг партия ташкилотлари ва раҳбарларига илғор бригадаларнинг қимматли ташаббусларини бригада, участка ва хўжалик коллективлари ўртасида кенг муҳокама қилиш вазифаси топширилди. Ҳамма хўжаликларда сабзавот ва картошка экиладиган майдонларни кенгайтиришга оид конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, сабзавоткорлар, картошкакорлар, боғбон ва соҳибкорлар ўртасида ҳосилдорликни ошириш юзасидан оммавий социалистик мусобақани уюштиришни кучайтириш зарур.

Сабзавот, картошка, мева ва узум ҳосилдорлигини ошириш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилган бригада коллективларига ҳар томонлама амалий ёрдам бериш лозим. Сабзавот ва картошка экиш учун унумдор ерлар ажратиб бериш, сифатли уруғлик, минерал ўғит, гербицидлар ва қишлоқ хўжалик техникаси билан етарли таъминлаш зарур. Молия планларида социалистик мусобақа ғолибларини моддий рағбатлантириш учун маблағ ажратиш эътиборга олиниши лозим.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари, область телевидение ва радио эшиттириш бош редакцияларига 1979 йилда мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган сабзавоткорлар, картошкакорлар, боғбон ва соҳибкорларнинг ўзаро социалистик мусобақаларини кенг ёритиб бериш топширилди.

Абдураҳим ШЕРМАТОВ,
Калинин районидаги «Қорасув» совхозининг бригада бошлиғи.

Бригадамиз аъзолари ўтган йили баракали меҳнат қилдилар. Илғор тажрибаларни ишга солиб, 1230 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштирдик.

Ўз имкониятларимизни ҳисобга олиб, бу йил ҳар гектар ердан 385 центнердан ҳосил олишга қарор қилдик.

Ўтган йили ҳар гектар майдондан 163 центнердан картошка йиғиштириб олдик. Бу йил эса бу кўрсаткични 170 центнерга етказамиз.

Эртаки сабзавот экинларини кўпроқ экиш ва ҳосилдорлигини ошириш ҳисобига биринчи ярим йилдаёқ сабзавот етиштириш йиллик планини бажариб, сўнг эса юксак социалистик мажбуриятимиз ҳисобига маҳсулот топширишга киришамиз. Ваъдага вафо қилиб келаётган коллективимиз бу йил катта муваффақиятларга эришади.

Юсуф РЎЗИЕВ,
Калинин районидаги Орджоникидзе номли колхоз бригада бошлиғи.

Бригадамиз кейинги йилларда сабзавотчиликка ихтисослаштирилмоқда. Бунга қадар колхозимиздаги бошқа бригадалар қатори сабзавотдан ташқари картошка, дон ва силос учун маккажўхори экар эдик. Натижада ишчи кучлари ва қишлоқ хўжалик техникаларидан самарали фойдаланиш жуда мураккаб бўларди. Ихтисослаштириш туфайли барча кучларни марказлаштириш имкони вужудга келди. Натижада илғор тажриба, замонавий агротехника усулларини қўллаш, техникадан самарали фойдаланиш туфайли ҳосилдорлик кескин ошди ва маҳсулот таннархи камайди.

Ўтган йили бригадамиз ҳар гектар ердан 400 центнердан сабзавот ҳосили олди. Бу йил ҳосилдорликни 500 центнерга етказиш мажбуриятини олдик.

Лутфи НИЁЗМАТОВА,
Калинин районидаги 1-теплица комбинати звено бошлиғи.

Бизнинг бригадамиз теплицадаги экин майдонининг ҳар қаричидан самарали фойдаланишни ўзининг энг асосий вазифаси деб билади. Чунки йилнинг тўрт фасли давомида бир хил ҳарорат сақланиб турадиган ерда сабзавотдан юқори ҳосил олиш имконияти мавжуддир. Илғор тажрибани оқилона қўллашимиз, социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини оширганлигимиз туфайли йил бўйи яхши кўрсаткичларга эришмоқдамиз.

Ўтган йили 89 тонна сабзавот етиштирдик. Ҳар квадрат метр ердан 28 килограммдан ҳосил кўтардик. Бу яхши натижа. Шундай бўлсада, ўз имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб, 1979 йилда ҳосилдорликни 30 килограммга етказиш, жами 95 тонна маҳсулот етиштиришга аҳд қилдик.

Умри УЛУҒХЎЖАЕВА,
Орджоникидзе районидаги «Қибрай» совхози бригада бошлиғи.

Боғдорчилик бригадамиз аъзолари ўтган йили катта ютуқларни қўлга киритдилар. Мева етиштириш беш йиллик плани уч йилдаёқ бажарилди.

Зарбдор йилда ҳосилдорликни кескин оширганлигимиз ҳисобига шундай ютуққа эришдик. Жами 854 тонна маҳсулот етиштирилди.

Бизда ҳосилдорликни янада ошириш имкониятлари мавжуд. Шуни ҳисобга олиб, бу йил маҳсулот таннархини арзонлаштирган ҳолда жами 1100 тонна мева етиштириш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилдик. Бундай натижаларга сермеҳнат иш жараёнларини механизациялаш ҳисобига эришилади.

Ҳозирги кунда мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдамиз.

Анвар ЭГАМНАЗАРОВ,
Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Хўжалигимиз йилдан-йилга маҳсулот етиштиришни кўпайтириб бораётган илғор колхозлардан бири сифатида танилган. Бизнинг кичик коллективимиз ҳам ҳар йили сабзавот ва картошкадан рекорд ҳосил етиштириб, колхозимиз шуҳратига-шуҳрат қўшаётир. Бригадамиз уч йил ичида беш йиллик планни қарийб 170 процент қилиб бажарди. Демак, бу йил ҳам юқори ҳосилдорликка эришсак, беш йиллик планни тўрт йилда бажариш шарафига муяссар бўламиз.

Ўтган йили сабзавот ҳосилдорлиги 301 центнерни ташкил этди. Бу йил ҳосилдорликни 350 центнерга етказмоқчимиз. Мўл ҳосилга пухта замин яратиб, мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Сарибой ИБРАЕВ,
Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз бригада бошлиғи.

Бригадамиз аъзолари 25 гектар ерга сабзавот экишади. Улар уч йилдаёқ беш йиллик планини бажариб қўйдилар. Илғор агротехникани кенг қўллаётганлигимиз, механизмлардан самарали фойдаланаётганлигимиз ва бригадамиз ҳар бир аъзосининг ўзаро социалистик мусобақада актив қатнашаётганлиги ютуқларимиз омили бўлаётир.

1978 йилда ҳар гектар майдондан 430 центнердан сабзавот ҳосили олдик. Бу йил эса биз ўн биринчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот етиштира бошлаймиз. Шунинг учун биз бу йил ҳосилдорликни камида 440 центнерга етказишга аҳд қилдик. Навбатдаги беш йилликка катта ютуқлар билан қадам қўйган бўламиз. Ерларимиз унумдор, оқилона ишлов берсак, бундай маррани шубҳасиз эгаллаймиз.

Миразиз МИРТУРСУНОВ,
Тошкент районидаги Навоий номли колхоз бригада бошлиғи.

Сабзавотчилик ва картошкачилик бригадасига 1960 йилдан бери бошчилик қилмоқдаман. Шу вақт ичида коллективимиз районидаги энг илғор бригадалар қаторига кўтарилди. Бригадамизда меҳнат қилаётган ҳар бир сабзавоткорнинг касб маҳорати тўхтовсиз ошиб бораётганлиги ютуқларимиз омили бўлмоқда. Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳар гектар ердан 398 центердан сабзавот ва 163 центнердан картошка ҳосили олдик.

1979 йил учун белгилаган маррамиз янада юксак. Сабзавот экинлари ҳосилдорлигини камида 400 центнерга, картошка ҳосилдорлигини 200 центнерга етказишимиз керак.

Шу кунларда плёнка остига эртаки карам кўчатлари экиб бўлинди. Бошқа сабзавот кўчатлари ҳам етилиб қолди.

Исмат САЪДУЛЛАЕВ,
Тошкент районидаги К. Маркс номли колхоз бригада бошлиғи.

Бригадамизга 53 гектар ер ажратиб берилган. Шундан 37 гектарига сабзавот экинлари, қолганига эса картошка экилади. Сабзавот етиштиришни йил сайин кўпайтира бориб беш йилликнинг уч йили планини 147 процент қилиб бажардик.

Ўтган йили ҳар гектар ердан 404 центнердан сабзавот, 180 центнердан картошка ҳосили олдик. Коллективимиз 1979 йил учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Сабзавот экинлари ҳосилдорлигини 410 центнерга, картошка ҳосилдорлигини 200 центнерга етказамиз. Бундай маррани эгаллаш учун ҳозирданоқ қизғин кураш бошлаганмиз. Эртаки карам экишга киришилди, суғориш тармоқлари сифатли тозалаб қўйилган, ерларимиз ўғитга тўйдирилган. Зиммага олган юксак мажбуриятимизни сўзсиз бажарамиз.

Абдуғани ОРТИҚОВ,
Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози бригада бошлиғи.

«Бутун йил давомида сабзавот етиштирамиз!». Бригадамиз аъзолари ана шундай шиор билан меҳнат қилмоқдалар. Теплица майдонларида илғор агротехника қоидаларидан самарали фойдаланиш бизни илғорлар сафига олиб чиқди. Беш йилликнинг уч йиллик плани 145 процент қилиб бажарилди.

Ўтган йили теплица хўжалигининг ҳар квадрат метридан 18 килограммдан сабзавот маҳсулотлари етиштирдик. Жами 546 тонна маҳсулот сотилди.

Бу йил ҳосилдорликни кескин ошириш режаларини тузмоқдамиз. Ҳосилдорлик 25 килограммга етказилиб, жами 600 тонна маҳсулот тайёрлаб, давлатга пландагидан 300 тонна кўп сабзавот сотилади. Ваъдамизни ёруғ юз билан бажариш учун шу кунларда зарбдорчасига ишламоқдамиз.

Феруза ҚАҲҲОРОВА,
Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводининг бригада бошлиғи.

Узумчиликка ихтисослаштирилган бригадамиз аъзолари кўп йиллик тажрибага эгадирлар. Мен 1978 йилгача хўжалигимизда оддий ишчи бўлиб меҳнат қилиб келдим. Сўнгра мени бригадага бошлиқ қилиб тайинлашди. Тажрибали соҳибкорларнинг ҳар томонлама беғараз ёрдами ва бутун коллективнинг аҳиллик билан қилган меҳнати дастлабки қийинчиликларни енгиб ўтишимизга катта ёрдам берди.

Ўтган йилги об-ҳаво қийинчиликларини тўла бартараф этиб, ҳар гектар токзордан 278 центнердан узум ҳосили олишга муваффақ бўлдик. Бундай натижа энг юқори кўрсаткичдир.

1979 йилда ҳосилдорликни 300 центнерга етказиш юзасидан оширилган социалистик мажбурият қабул қилдик.

ЁШЛАРНИНГ КУЧ-ҒАЙРАТИ — ПАРТИЯ, ХАЛҚ ИШИГА САРФЛАНАДИ

Ўзбекистон ёш ишчилари, колхозчилари, инженерлари, олимларидан бир ярим миллион киши «Ёшларнинг куч-ғайрати ва ижодкорлиги — самарадорлик ва сифат беш йиллигига!», шиори остидаги ватанпарварлик ҳаракатига қўшилди. Ёш деҳқонлар Леонид Ильич Брежневнинг даъватига мувофиқ республикада маккажўхори етиштиришни ўз оталиқларига олган эдилар. Улар бултур биринчи марта бир миллион тоннадан кўпроқ «каҳрабо дон» етиштирдилар. Ёш рационализаторларнинг изланишлари натижасида бир йилда 24 миллион сўм маблағ тежаб қолинди. Республика ва Тошкент области партия ташкилотларига ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқларини топширишга бағишлаб, 29 март куни Тошкентда ўтказилган тантанали мажлисда ана шу фактлар келтирилди. Комсомоллар КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун ана шу мукофотларга сазовор бўлган эдилар.

Байроқларни ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. П. Деревянко топширди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов ва бошқалар ўз нутқларида ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакат комсомоли XVIII съездида сўзлаган нутқи республика комсомол ташкилотлари, барча ёшларнинг фаолиятини активлаштиришда асосий омил бўлганлигини таъкидлаб ўтдилар. Ёш ташаббускорлар беш йилликнинг тўртинчи йилида олинган юксак суръатларни қўллаб-қувватламоқдалар. Минглаб ёш меҳнатчилар квартал планларини СССР Олий Советига сайлов кунигача бажардилар. Комсомол ташкилотларида «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга!» мавзуидаги ленинча синов муваффақиятли ўтди. Комсомол-ёшлардан иборат далачилик бригадалари чигит ва бошқа экинларни экишда зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар. Бу йил республикамизда беш мингдан кўпроқ ана шундай бригада бор.

Республика комсомол ташкилотига «Комсомол — қишлоқ мактабига» ҳаракатида актив иштирок этганлиги учун ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда Ўзбекистон студент қурилиш отрядларининг ўтган йилги муваффақиятлари учун ВЛКСМ Марказий Комитети билан СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг кўчма Қизил байроғи ҳам топширилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

30 март куни Тошкентда Ўзбекистон комсомоли марказий комитетининг пленуми бўлди. Пленумда республика комсомол ташкилотларининг умумий таълим мактаблари ўқувчиларини КПСС XXV съезди ва ВЛКСМ XVIII съезди талаблари асосида ўқитиш, тарбиялаш ва меҳнатга тайёрлашни янада яхшилаш соҳасидаги вазифалари муҳокама этилди. Республика комсомоли марказий комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов доклад қилди.

Пленум қатнашчилари республика комсомол ташкилотларининг ёшлар ўртасида физкультура ва оммавий ишларни янада ривожлантириш ҳамда СССР халқлари VII ёзги спартакиадасига ва XXII олимпия ўйинларига тайёргарлик кўриш борасидаги вазифаларни ҳам муҳокама қилдилар.

Пленум Х. Х. Ҳамидовни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари қилиб сайлади.

Пленум ишида ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. П. Деревянко қатнашди.

(ЎзТАГ).

БОҒ ВА ТОКЗОРЛАРИМИЗ СЕРҲОСИЛ БЎЛСИН

СЕРҚУЁШ Ўзбекистонимиз фақат «оқ олтин» ўлкаси сифатидагина эмас, балки ширин-шакар мева ва узумлари билан ҳам машҳурдир. Боғдорчилик ва узумчилик республикамиздаги қадимий манбалардан ҳисобланади.

Бугунги кунда Ўзбекистоннинг беҳисоб боғ ва токзорларида етиштирилаётган турли шифобахш мева, узумлар Москва ва Ленинград шаҳарлари, Сибирь, Урал ва Узоқ Шарқ ўлкалари, Байкал-Амур магистрал канали қурувчилари, шунингдек Иттифоқдаги бошқа кўплаб саноат шаҳарлари аҳолиси дастурхонини безамоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг халқ турмуш фаровонлигини ошириш соҳасида кўрсатаётган чексиз ғамхўрлиги ва амалий ёрдамига таяниб иш кўраётган боғбон ва соҳибкорлар йил сайин боғ ва токзорларни кенгайтириб, ҳосилдорлигини ошириб бормоқдалар. Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь Пленумларидан сўнг жойларда янги-янги ихтисослашган боғдорчилик-узумчилик хўжаликлари ташкил этиш авж олдирилди. Чунки, ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида республикада мева етиштиришни бир миллион тоннага, 1980 йилга бориб эса 1,5 миллион тоннага етказиш вазифаси турибди. Бундан ташқари консерва ва виночилик саноатини янада ривожлантириш учун мустаҳкам хом ашё базасини вужудга келтириш лозим.

Партия ва ҳукуматимиз қарорлари оғишмай амалга оширилаётган пойтахт областида ҳам бир қатор янги хўжаликлар ташкил этилди. Жумладан, Паркент массивининг тоғли ва тоғолди зоналарида тузилган 1-«Чотқол», 2-«Бўстонлиқ», 3-«Коммуна», 4-«Коммунистик», «Ленинград» ва Энгельс номли совхозлар боғдорчилик ва узумчиликка ихтисослашган.

Аввало шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, Октябрь инқилобига қадар Паркент зонасида аҳоли учун турли касалликларга қарши шифобахш ризқ-рўз бўлиб келган данакли мевалар 80 процентни ташкил этарди. 1974 йилги маълумотларга кўра эса ўрик 24,5 процент, шафтоли 3 процент, олхўри 2,5 процент олвали 1,5 процентга тўғри келаётир. Кўриниб турибдики, данакли мева дарахтлари эгаллаган майдон қарийб тенг баробар камайиб кетган. Янги ташкил этилган хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари бундай аҳволни ҳисобга олиб иш юритсалар, фойдали бўларди.

Мевали дарахтлар ва токлар кўп йиллик ўсимликлар дунёсига мансубдир. Шунинг учун боғ ва узумзорлар учун жой танлашда, уларнинг турига қараб жойлаштиришда хатога йўл қўйиш бир неча йил давомида ҳосилдорликка салбий таъсир кўрсатиши мумкин.

Янги совхозларда боғ ва токзорлар барпо этиш учун хўжаликнинг қандай ихтисослаши, зонанинг рельефи, тупроқ ва иқлим шароити, шамолнинг асосий йўналишидан ҳимояланиш, суғориш имкониятлари аниқ ҳисобга олиниши зарур. Бу мураккаб масалаларни тўғри ҳал этишда илмий тадқиқот муассасаларининг тавсиялари, кўп йиллик тажрибага эга бўлган мутахассисларнинг маслаҳатларига риоя қилиш фойдадан ҳоли бўлмайди.

Мева дарахтлари ва токларнинг ҳосилдорлиги энг аввало майдоннинг қанчалик тўғри танланганлигига боғлиқдир. Паркент массивидаги янги совхозларда боғ ва

ТАЖРИБАКОРЛАР МИНБАРИ

токзор учун тоғ водийси ва тоғ этакларидаги бироз нишаброқ ерлар жуда қулай ҳисобланади. Участкаларнинг катта-кичиклигини, шаклини белгилашда шамолнинг йўналиши, йўл тармоқлари, ихота дарахтларининг экилиши ва суғориш тармоқларини барпо этишдан ташқари мева дарахтларининг тури, ҳосилдорлиги, ҳосилининг пишиб етилиш муддатларига мослаштириб районлаштирилган стандарт навлардан экиш мақсадга мувофиқдир.

Паркент массивидаги совхоз боғларига олманинг «Первинец», «Самарқанд», «Ҳосилдор», «Баравинка», «Тошкентий», «Жонатон», «Жонард», «Старк», «Кинг Девид», «Гольден длешес», навларини, беҳининг «Ўзбекистон», «Ширин» навларини, нокнинг «Кулола», «Восток», «Саригўзал» навларини, шафтолининг «Лола», «Старт», «Фарҳод» «Никтарин» навларини экиш шароитга жуда мос ҳисобланиб, боғлар жадал ва дуркун ривожланиб, тез ҳосилга киради, сермаҳсул бўлади.

Узумчилик кўп меҳнат талаб қиладиган соҳадир. Шунга қарамай, Паркент зонасидаги ҳамма совхозларга кенг ёйилган. Денгиз сатҳидан 1100—1200 метр баландликда жойлашган, йилига 500—600 миллиметр ҳажмида ёғин-сочин бўладиган участкаларда узумдан юқори ва сифатли ҳосил олинаётир.

Бу йил бизнинг зонадаги барча совхозларда винобоп ва хўраки столовой узум навларини экиш планлаштирилмоқда. Шу билан бирга жаҳонга машҳур «Паркентий» хўраки нав узум майдонларини кенгайтириш ва «Қора кишмиш», «Қизил тоифий», «Қизил Паркентий», «Маскобий» (нимранг), «Хушров», «Иштиш», «Прилетта» каби навларни танлаб экиш фойдалидир.

«Ленинобод», Энгельс номли, 3-«Коммуна», 4-«Коммунистик» совхозлари эски боғ ва токзорларга эга. Мутахассис ва олимларнинг таъкидлашига қараганда бу йил турли касаллик ва зараркунандалар одатдагидан икки баробар кўп тарқалиши мумкин. Шунинг учун бу хўжаликлар боғ ва токзорларга кимёвий дорилар билан ишлов беришга ҳозирданоқ ҳар томонлама тайёргарлик кўришлари зарур.

Қиш фаслининг илиқроқ келганлиги натижасида зараркунанда ҳашаротларнинг 80 проценти сақланиб қолганлигини ҳисобга олиб тоғ ва тоғ олди водийсидаги барча хўжаликларнинг раҳбарлари, агроном-энтимологлари зудлик билан боғларни айланиб, ўтган йили касалланган, ҳашарот кўп тарқалган майдонларни аниқлашлари лозим. Калифорния қалқондори зараркунандаси бор боғларда ҳавонинг ҳарорати 8—12 градусдан паст бўлмаган пайтда нитроэмульсия дорисини тайёрлаб ОВХ-14 аппарати ёрдамида дарахт танасига пуркаш лозим. Нитроэмульсияни тайёрлаш учун 100 литр сувга 6—8 килограмм дизель ёқилғиси ва 600—800 грамм нитрофан қўшиб аралаштирилади.

Мевали дарахтлар куртак ёза бошлагунча, олма қурти, олма куяси, халталор каби ҳашаротлар ва уншудринг касаллигига қарши зарур чоралар кўрилмаса, ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлиши мумкин. Бунинг учун 100 литр сувга 2,5 килограмм «препарат-30», 400 грамм фазалон ва бир процент олтингугурт талқони қўшиб тайёрланган суюқлик суспензиясини пуркаш тавсия этилади.

Бизнинг совхозимизда эски боғ ва токзорларга ишлов беришда, зараркунанда ҳашаротлар ва касалликларга қарши курашда илғор агротехника қоидаларига риоя қилинаётганлиги туфайли йил сайин ҳосилдорлик ортиб бораётир. Совхозимизда 200 гектар мевали боғ, 400 гектар токзор мавжуд. Шундан ҳосилга кирган 85 гектар боғ ва 105 гектар токзордан кўплаб сифатли мева ва узум йиғиштириб олинди.

Бу йил яна 150 гектар мевали боғ, 100 гектарга яқин узумзор барпо этишни планлаштириб қўйдик.

М. ТУРАЕВ,
Коммунистик районидаги «Ленинобод» совхозининг катта агрономи.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 3(193)

БУ САҲИФАДА:

- МАСЪУЛИЯТЛИ МАВСУМ
- ФЕРМАЛАРГА РЕЙД
- ҚАРОР ҚОҒОЗДА ҚОЛМАСИН
- СИФАТСИЗ ИШ—ҚОЛИПСИЗ ҒИШТ
- САБР КОСАСИ ТЎЛДИ

ТАРАДДУД

Хўжалигимизда баҳорги экин экиш кампаниясига тараддуд ҳар қачонгидан қизиб боряпти. Далаларга ўғит чиқариляпти, сув шахобчалари тозаланмоқда. Техника эса баҳорги экин экиш кампаниясига тахт қилиб қўйилган. Ҳар бир пахтакор бутун куч ва ғайратини ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида катта хирмон кўтариш учун сарфламоқда.

Халқ назоратчилари барча ишларни ўз вақтида ва сифатли бажарилишини таъминлаш учун курашмоқдалар. Тез-тез рейд ва текширишлар ўтказиб турилибди. Уларнинг натижалари колхоз правлениеси, партия ташкилоти ва коллектив йиғилишларида муҳокама қилинмоқда. Шу йилнинг ўзида учта масала партия комитетида кўриб чиқилди.

Халқ назоратчилари далачилик ва чорвачилик бўйича рейдлар ўтказиб уларнинг натижаларини оммага билдириб боряптилар.

Совхозимиз халқ контроли группасига 79 нафар назоратчи бирлашган. Хўжалик бўйича 7 та пост бор. Мавсумий ишларга қараб яна қўшимча постлар ташкил этиб турилади. Масалан, қиш даврида марказий ремонт устахонасида, чорвачилик фермасида шундай постлар ташкил этилди. Баҳорги экин экиш кампанияси даврида эса далачилик бригадаларида постлар сони кўпайтирилади.

Халқ назоратчиларидан К. Алимов, С. Мустафоев, К. Усмонов, Ж. Дорбеков, М. Жабборов каби кишилар рейд ва текширишларда актив қатнашмоқдалар.

Ўтган йили хўжалигимиз пахтакорлари йиллик топшириқни ошириб бажарган эдилар. Бу йилги ниятимиз яна ҳам катта хирмон кўтариб, умумхалқ бойлигини кўпайтиришдан иборатдир.

О. НАЗАРОВ,
Бекобод районидаги «Авангард» совхози халқ контроли группасининг раиси.

ҲАММА СОҲА ЭЪТИБОРДА

Баҳор сепини ёйиши билан далаларда ишлар қизиб кетди. Пахтакорларимиз ўз участкаларига чиқиб, об-ҳаёт йўлларини тартибга келтирмоқдалар, экишга тайёрлаб қўйилган ерларни кўздан кечирмоқдалар. Совхозимиз ишчилари бу йил юксак марраии кўзлашган. Улар 4 минг гектар ерга чигит экиб, она-Ватанга 17200 тонна «оқ олтин» армуғон этишга, ҳосилдорликни 43 центнерга етказишга бел боғлаганлар. Бу йил етиштирилган пахтанинг 95 проценти машина билан териб олинади. Шу боисдан ҳам ерлар кафтдай қилиб текисланмоқда, машиналар юришига мосланмоқда.

Халқ назоратчилари кўзланган вазифаларни бекаму-кўст бажаришни таъминлашда пахтакорларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Жойларда саккизта халқ контроли группалари ташкил этилган. Бундан ташқари бригадалар, фермалар, гараж ва устахоналарда халқ контроли постлари ҳам ишлаб турибди. Ишлаб чиқаришда илғор, камчиликларга муросасиз ишчилар группа ва постларга аъзодирлар. Улар совхоз партия комитети томонидан тасдиқланган план асосида рейд ва текширувлар ўтказмоқдалар.

Ўтган йили назоратчилар иштирокида турли соҳалар бўйлаб 37 та рейд ва текширув ўтказилди. Бу йил ҳам жамоатчилар актив ҳаракат қилмоқдалар. Ўтган ойларда минерал ўғитларни ташиб келтириш ва сақлашнинг аҳволини бир неча бор текширдилар. Бешинчи бўлимда ўтказилган текширувда минерал ўғитлар усти очиқ жойларда сақланаётганлиги, натижада сифати бузилаётганлиги аниқланди. Текширувдан сўнг бу камчилик тезда тугатилди. Минерал ўғитлар усти, ёпиқ жойларга ташиб олинди. 2-, 5-бўлимларда ҳам шундай рейдлар уюштирилди.

Назоратчилар техника ремонти сифатини ҳам бир неча бор текширдилар. Уларнинг зўри билан барча техника воситалари қисқа вақт ичида ремонтдан чиқарилиб, экиш мавсумига шай қилиб қўйилди. Ҳозир 57 та сеялканинг ҳаммаси экишга тайёр. Вақт-соати етиши билан улар ёппасига дала бошига чиқади.

Экишни қисқа муддатларда сифатли ўтказиш юзасидан бошқа тайёргарлик ишлари ҳам кўриб қўйилди. 180 тонна уруғлик чигитнинг барчаси ташиб келтирилди. Уруғлик дориланиб, экишга тайёр қилиб қўйилди.

Совхозимизда пахтачилик билан бирга чорвачилик ҳам тез суръатлар билан ривожланмоқда. Назоратчилар чорва қишлови пайтида фермалар бўйлаб, самарали рейдлар ўтказдилар. Рейдларнинг бирида сут соғувчилар иши текширилди. Бу рейдда айрим соғувчилар ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қараётганликлари натижасида сигирлар вақтида соғилмай қолаётганлиги аниқланди.

Назоратчилар таклифи билан пост аъзолари сони оширилди. Сут соғиш ва топшириш устидан қатъий назорат ўрнатилди. Натижа ёмон бўлмади. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 40 тонна кўп сут соғиб олишга муваффақ бўлинди. Бундан ташқари фермаларда озуқа сарфиёти ҳам жиддий текширувдан ўтказилди. А. Ерматов бошлиқ чорва бригадасида озуқа очиқ жойларда сақланаётганлиги, талон-тарож қилинаётганлиги, рационга амал этилмаётганлиги маълум бўлди. Талабимиз билан тезда ем-хашак усти ёпилди, исрофгарчилик йўли тўсилди.

Ҳозир совхозимизда 2800 бош қорамол боқиляпти. Шундан 600 боши соғин сигирлардир. Ўтган йили ҳар бош сигирдан ўрта ҳисобда 3650 литрдан сут соғиб олинди. Бу йил соғувчилар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ҳар бош сигирдан 4 минг литрга етказиб сут соғиб олишга интилмоқдалар.

Назоратчилар техникани сақлаш ва ундан фойдаланиш устида ҳам алоҳида қайғурмоқдалар. Чунки қишлоқ хўжалиги ишларини комплекс механизациялаш учун кураш совхозимизда кенг қулоч ёймоқда. Экишдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган жараёнларнинг ҳаммасини машиналар ёрдамида бажаришга ҳаракат қилмоқдамиз. Яхши сақланган, сифатли созланган машиналар деҳқоннинг оғирини енгил қиляпти. Машиналар нималарга қодир эканлигини Энвер Алиев, Абдусаттор Сулаймонов каби донгдор механизаторлар барчага намоён этдилар. Улар юзлаб тонна «оқ олтин»ни ҳар йили машина бункеридан тўкмоқдалар.

Холмирза Кўчбоев, Хошимжон Ғозибеков, Зокиржон Йўлчиев каби назоратчилар агрегатлардан самарали фойдаланишни йўлга қўйишда жонфидолик қилмоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, назоратчиларимиз амалга ошираётган тадбирлар совхозимиз экономикасини янада юксалтиришга ёрдам беради. Бутун куч ва имкониятни беш йилликнинг тўртинчи йилида белгиланган шарафли вазифаларни бажаришга сафарбар этамиз.

А. АЖИМУРОДОВ,
Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози халқ контроли группасининг раиси.

«Чирчиқсельмаш» заводи асбобсозлик цехининг К. Ҳусанов бошлиқ бригадаси коллективи уч йилда ўнинчи беш йиллик планини бажариб қўйдилар. Илғор бригада аҳли 1980 йилгача яна бир беш йиллик топшириқни адо этиш учун курашмоқда. Пешқадам коллектив аъзолари халқ контроли группаси рейд ва текширишларида ҳам актив иштирок этишади. Суратда: назоратчилардан бригада бошлиғи К. Ҳусанов ва слесарь И. Телегинлар маҳсулот сифатини текширишмоқда.

В. Сироткин фотоси.

МАВСУМГА ТАЙЁРМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг истиқболлари кўрсатиб берилди. Совхозимиз коллективи Пленум қарорлари асосида ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида пахта, дон, гўшт, сут, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етказишни янада кўпайтириш мақсадида конкрет режалар тузиб олдилар. Айниқса пахтакорларимизнинг бу йилги марралари катта. Улар ҳар гектар ердан камида 37,4 центнердан «оқ олтин» олиб, она-Ватанга 12460 тоннадан ортиқ дурдона армуғон этишга азму қарор қилдилар.

Хўжалигимиз халқ назоратчилари ана шу ҳайрли ишга муносиб ҳисса қўшиш учун бутун куч ва ғайратларини ишга солмоқдалар. Биз ҳам 1979 йил учун перспектив план тузиб олдик. Унда коллектив томонидан тузилган барча режаларни амалга оширишни назорат қилиб бориш кўзда тутилган.

Халқ контроли группамизга 175 халқ назоратчиси бирлашган. Қиш даврида чорвачиликни ривожлантириш ва техника ремонтини сифатли ўтказишга бағишланган рейд ва текширишлар ўтказилди. Қабул қилинган қарорларнинг ижросини текшириб, уларнинг натижалари эълон қилиб борилди. Айниқса Н. Дарвишев раҳбарлик қилган иқтисод ва тежамкорлик, хўжалик бош экономисти Н. Большаков бошчилик қилаётган социалистик мусобақа ва меҳнатни илмий асосда ташкил этиш секторлари актив иш олиб бордилар.

Совхоз чорва фермасини текширганимизда кейинги йилларда бузоқ олиш ҳамда ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш бўйича қатор камчиликлар рўй бераётганини аниқладик. Рейд натижаси халқ контроли группасининг йиғилишида муҳокама этилди. Айниқса чорва базаси мудири Т. Айимбетов, бригада бошлиқларидан К. Абламетов, В. Кузмичовларнинг бир қатор камчиликларга йўл қўйганлиги қаттиқ танқид қилинди. Уларга нисбатан чоралар кўрилди.

Назоратчиларимиз баҳорги экин экиш кампаниясига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Барча техника ремонти текширилди. Ҳозир, далаларга минерал ва маҳаллий ўғитни жамғариш, сув шохобчаларини тартибга келтириш, дала шийпонида меҳнаткашларга яратилаётган шароит назорат қилиб борилаяпти.

Шуни таъкидлаш керакки, совхозимиздаги барча бригада коллективлари мавсумга пухта тайёргарлик кўриб қўйишган. Чигитни қисқа муддатда ва сифатли экиб, уруғни ернинг намига ундириб олиш учун ҳаракат қилинмоқда. Бу ишларни ўз муддатида ва сифатли адо этилишида халқ назоратчилари ёрдам бермоқдалар.

Ж. ТОШБОЕВ,
Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози халқ контроли группасининг раиси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ВЕТЕРИНАРИЯ ХИЗМАТИ ҚАНИ?

Кейинги йилларда областимизда жамоат чорвачилигини ривожлантириш йўлида муҳим тадбирлар амалга оширилди. Натижада моллар туёғи тобора кўпайиб, чорва маҳсулдорлиги ошиб боряпти. Лекин жамоат чорвачилигини ривожлантириш учун умумхалқ кураши кенг кўламда давом этаётган бир пайтда ветеринария хизматини яхшилашга эътиборсизлик билан қаралаётганлиги кишини ажаблантиради.

Коммунистик райони хўжаликларида даволаш профилактика ишлари қониқарсиз ташкил этилганлиги учун кўплаб моллар касалликка чалинмоқда. Шундай бўлгач, уларни сўйиб юборишдан бошқа чора қолмаяпти. Қисқа вақт ичида 10 минг бошга яқин қўй ва эчки сўйиб юборилди. «Ленинобод» совхози, «Ленинский путь» колхози каби хўжаликларда бундай кўнгилсиз ҳолларни тез-тез учратиш мумкин.

Район ветеринария станцияси назоратининг сустлиги натижасида совхоз ва колхозларда касалга чалинган молларни даволаш соҳасида дурустроқ тадбир кўрилмади. Бу ерларда ҳатто даволовчи асбоб-ускуналар, дори-дармонлар ҳам йўқ.

Шундай аҳволни Бекобод райони хўжаликларида ҳам кўриш мумкин. Район бўйича атиги 6 жойда молларни даволаш пункти бор холос. Улар ҳам зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозланмаган.

Область халқ контроли комитети ўз йиғилишида бу масалани муҳокама қилиб, Коммунистик ва Бекобод районлари ветеринария бош врачлари ўринбосарлари Соттиев ва Яблочкинга мавжуд аҳволни кўрсатди ва уларни жиддий огоҳлантирди. Ҳозирги кунда ветеринария хизматини яхшилаш юзасидан зарур чоралар амалга оширилмоқда.

СОЦИАЛИСТИК МУЛК ДАҲЛСИЗ

Область савдо бошқармаси, шаҳар савдо бўлимлари ва умумий овқатланиш трестлари социалистик мулкни муҳофаза этиш юзасидан партия ва ҳукуматимиз белгилаган қарорларни ниҳоятда суст бажармоқдалар. 1977 йилда «Чирчикторг»га қарашли 10-магазинда 28403 сўмлик мол ўғирланганлиги маълум бўлди. Лекин савдо бошқармаси ҳисоботида ва чиқарган буйруғида бу ташвишли аҳвол кўпчиликка маълум қилинмади, савдо ходимларининг масъулияти оширилмади. Бўлмаса шунга ўхшаш ҳоллар областнинг бошқа шаҳарларида ҳам рўй берган эди. Янгийўл, Бекобод, Олмалиқ савдо шахобчаларида неча ўнлаб минг сўмлик моллар ўғирланган ёки камомат чиққан эди.

Савдо бошқармаси олдинги йилларда йўл қўйилган нуқсонларни атрофлича анализ қилмайди, давлат кўрган зарарни ундириб олиш чораларини кўрмайди. Торглар ва трестларда хўжасизлик натижасида катта зарар кўрилмоқда. Кейинги икки йил давомида қўшимча равишда 216 минг сўмлик маҳсулот асоссиз истеъмолдан чегириб ташланди. Биргина Ангрен шаҳар умумий овқатланиш трестида 1977 йилда 34 минг сўмлик, 1978 йилда эса 77,7 минг сўмлик ортиқча харажатга йўл қўйилди. Областдаги бошқа шаҳарларда ҳам шундай кўнгилсиз ҳоллар рўй берди. Назоратчилар текширув пайтида уларни рўй-рост очиб ташладилар.

Область савдо бошқармаси ва жойлардаги савдо ташкилотлари аниқланган нуқсонларни бартараф этиш юзасидан қатор тадбирларни белгилаб олдилар. Ҳозир контроль-ревизия ишлари, бухгалтерия ҳисоб-китоблари тартибга солинмоқда. Текширувлар юзасидан зарур чоралар кўрилмоқда.

ЭҲТИЁЖГА ЯРАША БЎЛСИН

Область гўшт ва сут саноати бирлашмалари кейинги йилларда маҳсулотни реализация қилиш ҳажми, меҳнат унумдорлигини ошириш, фойда олиш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш ва сифатини яхшилаш юзасидан белгиланган вазифаларни бажариб келмоқдалар.

Ўтган йили маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида 7 та автоматик линия ўрнатилди, 74 та участка ва бўлим механизациялашди. Унумсиз ускуналар янгилари билан алмаштирилди. Натижада маҳсулотлар сифати яхшиланди. Ҳозирги пайтда 18 хил маҳсулот давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Биргина Тошкент сут саноати бирлашмасида кейинги икки йил давомида янгидан 11 хил маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Лекин шунга қарамай, ҳар иккала бирлашма ишида ҳали кўпгина камчиликлар бор. Гўшт саноати бирлашмаси корхоналари ўтган йили 7 хил колбаса ишлаб чиқариш планини тўла бажара олмади. Сўнгги икки йил давомида қувватлардан унумсиз фойдаланилганлиги натижасида 5119 тонна гўшт маҳсулотлари ва 337 тонна қиздирилган ёғ кам ишлаб чиқарилди. Умуман гўшт маҳсулотлари ишлаб чиқариш планлари сўнгги икки йил давомида бажарилмай қолди. Бундан ташқари айрим маҳсулотларнинг таннархи ошиб кетди.

Бекобод гўшт комбинатида колбаса ишлаб чиқариш пайтида ҳароратнинг бир маромда бўлишига эришилмаяпти. Чирчиқ гўшт комбинатида ҳам технологик режимлар тез-тез бузилиб туради. Тошкент гўшт комбинати ишлаб чиқараётган колбасаларнинг бир қисми сифатсиз тайёрланганлиги учун қабул қилинмади.

Тошкент сут саноати бирлашмаси ассортиментлар бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш планини икки йилдан бери бажармай келяпти. Бунинг натижасида тегишли ташкилотларга кўплаб миқдорда жарима тўлаяпти. Бирлашманинг бир қатор корхоналарида технологик интизом бузилмоқда, натижада кўплаб маҳсулот бракка чиқарилмоқда.

Область халқ контроли комитети гўшт ва сут саноати бирлашмаларидаги аҳволни атрофлича анализ қилиб, тегишли қарорлар қабул қилди. Бу қарорларда аҳоли эҳтиёжига яраша маҳсулот етказиб беришни таъминлаш, қувватлардан унумли фойдаланиш, меҳнат коллективларининг масъулиятини ошириш талаб этилади.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

ТАРТИБ ЎРНИГА ТАРТИБ БУЗАРЛИК

БИЗ шу йил 13 март куни эрталаб квартира ва электр ҳақларини тўлаш учун Октябрь районининг «Марказ-27» массивида жойлашган 20-алоқа бўлимига келдик. Пул қабул қиладиган биргина касса олдида ўттиздан ортиқ одам навбатда турибди. Қарасак, кассир чаққонгина, ишбилармон қиз экан, бошқа кассани қидириб боргунча шу ерда ишимиз битадиганга ўхшайди, деб навбат кутувчилар сафига қўшилдик.

Соат 12 яримда навбатда ўн киши қолган эди, кассир қиз охирида турган аёлга «Сиздан кейин навбат олишмасин» деб тайинлаб қўйди. Чунки — соат 13 да тушки танаффус.

Бошқа ҳеч ким навбатга турмади, кассир ҳам танаффус вақтигача бемалол бу кишиларнинг ишини битказиб жўнатарди, бироқ... йигирма минути кам бирда қўлида занжир ва қулф кўтарган бир киши келиб «Бўлди, ишни тўхтатинг» деди кассирга.

— Ҳали йигирма минут бор-ку, ахир биз икки соатдан бери навбатда турибмиз.

— Ошхонага бориб овқат олгунимизча соат бирдан ошиб кетади, — деди бунга жавобан бояги киши. Унинг ёнига иккинчи бир киши — кассалар мудири Умар Холиқов қўшилиб, ишни тўхтатишни буюрди. У кишининг ўзини одамлар боя роса қутишган, иш вақтида бир соат йўқ бўлиб кетган эди...

— Амакижон, мен квартира ҳақини тўлаб кетай, — дея ёлворди навбатда турган аёллардан бири.

— Обеддан кейин келасиз, тамом!

Биз бу чапани жавобдан «у одам қоровул бўлса керак» деб ўйлаган эдик. Қарангки, янглишибмиз — у одам шу алоқа бўлимининг бошлиғи Абдукаримов эмишлар!..

Алоқа бўлимида халқнинг тезроқ ҳожатини чиқаришни, иложи бўлса кассирга ёрдам беришни ўйлаш ўрнига иш вақти ҳисобидан тезроқ овқатланишни ўйлайдиган, асаб-бузар бу кишиларнинг шундай ҳожатбарор жойда ишлаши ачинарли...

Тартибни бузувчилардан норози бўлганлар: ПОПОВА, ИСҲОҚОВА, КУЗЬМЕНКО, БЕЛЯКОВА.

ҚАЧОНГАЧА

Киров районида Тимирязев номида каттагина магистрал кўча бор. Жуда серқатнов. Шу кўчадаги 30, 32, 49, 51, 52-номерли уйлар қаршисида ахлатхона пайдо бўлиб қолди. Бунинг айбдори — Киров район коммунал хўжалик бўлими қошидаги «Автодормехбаза» ходимларидир. Улар хонадонлардан чиққан чиқиндиларни вақти-вақти билан олиб кетмайдилар. Ахлатхонанинг довруғи ҳозир етти маҳаллага тарқалган. Қўшни кўчадагилар ҳам тунда пайдо бўлиб челак-челак аҳлатни тўкиб қочишади.

Шу жойда район болалар кутубхонаси жойлашган. Кутубхонага келганлар ахлатхона ёнидан бурунларини беркитиб, зўрға нафас олиб ўтадилар. Айниқса иссиқ кунлари асло чидаб бўлмайди.

Шу ахлатхонани йўқотиш, чиқиндиларни ўз вақтида хонадонлардан олиб кетиш тўғрисида тегишли жойларга қайта-қайта мурожаат қилдик. Киров район санэпидстанциясига хабар берилди. Район ижроия комитети актив йиғилишида гапирилди. Лекин гап гаплигича қолмоқда.

Ҳурматли редакция, энди умидимиз сендан. Район ижроия комитетидаги масъул ходимларни ўзинг бир огоҳлантириб қўй. Тимирязев кўчасидаги ахлатхонани йўқотишда бизга ёрдам бер. Албатта, биз ҳам қараб турмаймиз.

М. МИРХОЖИЕВ,
шифокор.

ШИКОЯТ

Балки менга ҳеч ким назар солмаган,
Қурилишга материал етмаган
Пешонамга тротуар битмаган.
Қадимийман, қурилмадим кеча ман,
Уйғур номли кўчадирман, кўчаман.
Гинам бор-у, бироқ зинҳор дўқ эмас,
Ўнқир-чўнқир жойларим ҳам йўқ эмас.
Бу кунимдан кўнглим сира тўқ эмас.
Қадимийман, қурилмадим кеча ман,
Уйғур номли кўчадирман, кўчаман.

Ижрокомнинг раҳбарлари юрарми,
Қиё боқиб, мендан аҳвол сўрарми!
Икки ёним ёки шундоқ турарми!
Ажаб, ҳамон ўша-ўша ўшаман,
Ўша кўҳна, Уйғур номли кўчаман.
Гап эгасин топар дерлар одамлар,
Умидингни узма дерлар хотамлар.
Шу зайлда ўша-ўша, ўшаман,
Ўша кўҳна, Уйғур номли кўчаман.

Музаффар ТУРОБОВ.

ПАНД БЕРДИ

АЖАБ ҲАНГОМАЛАР

Гўзал баҳор оламга сепини ёймоқда. Ариқларда сувлар жилдирайди. Кўм-кўк ўт-ўланлар чор-атрофга яна ҳам сулувлик бахш этади. Қушлар ҳар бир куртакнинг очилишини қаршилаётгандек шохдан-шохга сакраб тинимсиз чуғурлашади.

Эрта тонгнинг ўт-ўланлар исини оламга ёйиб юрган хузурбахш шамоли деҳқон билагини қитиқлайди. Ҳали қуёш ётоғидан кўтарилмай тракторлар далалар узра наъра тортмоқда. Ҳа, деҳқон баҳори бошланди. Темирни қизиғида бос, деганларидек, эрта баҳорда ер бироз қизий бошлагач дарров ҳайдаб уруғ экиб олганга не етсин. Бир кун аввал эккан, ўн кун аввал ундиради, деб бекорга айтишмайди.

Трактор худди океанда сузган кемадек уфққа туташиб кетган кенг дала қўйнида бир текис ер ҳайдаб бормоқда. Шу пайт нимадир қарсиллаб кетди. Трактор қаттиқ бир силкинди-ю, лангар ташлаган кемадек бир жойдан қимирламай қўйди.

Аттанг, иш энди бошланганда панд берди-да. Ахир трактор яқиндагина ремонтдан чиққан эди-ку?! Хамма гап шунда-да, трактор сифатсиз ремонтдан чиқарилганди. Ахир техника баҳорда хўжаликка сув билан ҳаводек зарур бўлишини билишмас эдими, билишарди. Камҳафсалалик, жойларда етарли техника базаси яратилмаслиги шундай оқибатларга олиб келди.

Областимиздаги кўпгина колхоз ва совхозларда серунум, ажойиб тракторлар бор. Лекин уларни ремонт қиладиган устахоналарда шароит етарли эмас. Қишлоқ хўжалик органлари ремонт-техника базаларини реконструкция қилиш ва янгиларини қуриш бўйича топшириқларни ўз вақтида бажармаяптилар. Шунинг учун ҳам кўпгина хўжаликларда тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ўз вақтида ва сифатли ремонт қилинмаяпти.

Область бўйича қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Узплодоовошвинпром»га қарашли 173 колхоз ва совхоздан 66 тасида ремонт-профилактика база йўқ. Қурилиш бўйича топшириқлар адо этилмаяпти. Масалан, Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда ремонт устахонаси қуриш учун 314.8 минг сўм ажратилган эди. 1975 йилдан бери эндигина шу маблағнинг 45 проценти ўзлаштирилди, холос. Худди шу райондаги «Северний маяк» колхозида устахона қурилиши 1976 йилда бошланиб ҳанузгача битказилмайди. Коммунистик районидаги «Правда» колхозида 1973 йилда бошлаб қўйилган гараж қурилиши ҳанузгача туя гўшти еб ётибди. Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозида ҳам шундай аҳвол юз берган. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Баъзи колхоз ва совхозларда ремонт базаларида қувватлардан етарли даражада фойдаланилмайди. Керакли технологик ускуналар ва механизация воситалари билан таъминланмаган. Айрим хўжаликларда техникани ремонт қилиш ва техника хизмати кўрсатиш омонат ташкил этилган.

Эсаётган изғирин этни жунжитади. Совуқданми чор-атрофда зоғ ҳам кўринмайди. Темирни ушласанг қўлингдаги иссиқни суғуриб оламан дейди. Лекин номигагина усти бекилган кўлбола устахонада одамлар ғимирлаб юришибди. Куф-куф қилиб тракторларни ремонт қилишмоқда. Стеллаж ва пештахталар бўлмаганлиги учун деталлар ерда тартибсиз сочилиб ётибди. Ахир шундай шароитда техникани сифатли ремонтдан чиқариб бўладими? Халқ назоратчилари Пискент районидаги Свердлов номли колхозда бўлганларида ҳам шундай ҳолнинг гувоҳи бўлдилар.

Қишлоқ хўжалигида оғир ишлар техника ёрдамида бажарилса, техникада экин экилса, парваришланса, йиғиб олинса-да, яна техникага эътибор шу даражада ёмон бўлишига тушуна олмайсан. Бахтга қарши аҳвол худди шундай.

Бу хўжаликда техника ремонти, уни сақлашга мутлақо эътибор берилмаяпти. Узоқ муддатга сақлашга қўйилган пахта териш, кўрак узиш ва чувиш машиналари, прицепларнинг пневматик шиналари тозаланмай ва керакли профилактик ишлар бажарилмай қантариб қўйилган. Иккита ғалла ўриш комбайни ҳам ёмон аҳволда узоқ муддат сақлашга қўйилган. Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли, Ленин номли колхозларда ҳам техникани сақлаш талаб даражасида эмас. Ҳовлисида техникани жойлаштириш схемасига амал қилинмаган. Трактор, комбайн, кўсак чувиш машиналари ва бошқа техника лоақал тозаланмаган ҳам.

Хўш бундай бошдоқсизлик, тартибсизликка сабаб нима? Область қишлоқ хўжалик органлари колхоз ва совхозлар ремонт-техника базасини мустаҳкамлашга етарли эътибор бермаяптилар. Баъзан бир қатор тадбирлар тузилади. Лекин уни амалга оширишга келганда сан-салорликка қолади. Қурилишларнинг қандай олиб борилаётгани ҳақида етарли назорат ўрнатилмайди. Шу туфайли яхши ремонт қилинмаган трактор, машина-механизмлар долзарб пайтда устахонада ётади. Бир хаёл қилинг-а, ҳар бир хўжаликда биттадан трактор айни экиш бошланган пайтда ишламай қолса область бўйича қанча иш бажарилмай қолади. Ахир бу ўнинчи беш йиллик хирмонига таъсир қилмайдими?!

Юқорида номлари келтирилган ташкилотлар ҳамда хўжаликлар раҳбарлари техника базаларини мустаҳкамлаш ва доимо ремонт сифатини юксак даражада бўлишини таъминлаш ҳақида кўпроқ қайғурсалар яхши бўларди.

Б. ПЎЛАТОВ.

ЭРТАГА—ГЕОЛОГЛАР КУНИ

ЎРТА Осиё геология ва минерал хомашёси илмий текшириш институтининг геолог илмий ходимлари Ўрта Осиё республикалари минерал хомашё ресурслари проблемаларини ўрганиш устида изланиш олиб боришади. Суратларда: «Тошкентгеология» отрядининг бошлиғи Баҳодир Алиматов тоғ жинсини кўздан кечирмоқда. Институт илмий ходими Муҳаббат Шамсиева лабораторияда. «Ташкентгеология» бирлашмасининг геологи Азим Тожиев янги мармар кони маҳсулотини кўздан кечиряпти.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ХАЗИНАШУНОСЛАРИМИЗ ТУҲФАСИ

ҲАР йили баҳорда Геологлар кунини байрам қилиш мамлакатимиз халқларининг ажойиб анъанасига айланган. Бу айёмни ўлкамиз хазинатопарлари билан биргаликда Ўрта Осиё геология ва минерал хомашё илмий-тадқиқот институти (САИГИМС)нинг ҳазинашунос олимлари ҳам зўр шоду-хуррамлик билан нишонламоқдалар.

ЎЛКАМИЗ ер ости бойликлари бепоёндир. Улар халқ хўжалигимизни юксалтиришга хизмат қилмоқда. Аммо, бу ҳазинанинг кўпгина қисми ҳали ҳам ер бағрида ётибди. Геологларимиз кўринмас бойликларнинг калитини қидириб топиш, уларни халқ хўжалигимизни ривожлантиришга кўпроқ жалб этишда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Ўтган йил ичида Ўзбекистонда маълум бўлмаган бир неча янги конлар кашф этилди, ҳозир улар атрофлича ўрганилмоқда. Кон қидириш ва уларни ўрганишда комплекс усул ва замонавий асбоб-ускуналардан кенг фойдаланиляпти.

Дарҳақиқат, Марказий Қизилқум, Чотқол, Қурама, Ҳисор, Туркистон тоғлари сонсиз-саноқсиз конлар маконидир. Бизнинг она-еримизда рангли металлар — олтин, кумуш, қўрғошин, мис, флюорит, шунингдек кўмир, газ, нефть бор. Қурилиш ва пардозлаш мақсадларида ишлатилаётган хом ашёлар кўплаб қазиб олинмоқда. Азим шаҳарларимиз — Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Андижон янги шаҳарлар — Олмалиқ, Ангрен, Навоий кабиларда тикланган уй-жой ва саноат иншоотларида машҳур Ғозғон, Оқтош мармари, Ангрен каолини, Чотқол граните ҳамда қум, шағал, оҳактош, бентонит лойлари ишлатилмоқда. Кейинги йилларда ер ости хом ашёларининг янги турлари топилди, маълум конларда эса саноат талабини қондирувчи даражадаги запаслар аниқланди. Топилган хом ашёлар иншоотларимизнинг гўзаллик рамзи бўлиб қолмоқда. Бунга Тошкент метросини мисол қилиб келтириш кифоядир.

Катта конларни очиш анча мушкул. Ҳазинатопарлар бу муҳим ишни илғор фан ва техника ютуқлари асосида катта тажриба эвазига ҳамда ақл-идрок билан олиб борадилар. Маълум бўлмаган конларни қидириб топиш, уларни разведка қилиш, ундаги хом ашё запасини аниқлаб, истеъмолчи саноат корхонаси ихтиёрига топширишда уларнинг ҳиссаси шак-шубҳасиздир.

Илмсиз амалиёт — бу стихиядир. Кон қидириш ва разрядка қилишнинг илмий асосларини яратишда Ўзбекистон Геология министрлигига қарашли учта илм маскани — «САИГИМС», «ИГРНИГИМ» институтлари, «Ўзбекгидрология» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси фаол қатнашмоқда.

САИГИМС олимлари ер ости ҳазиналарининг маъдан ваноруда турлари бўйича назарий ва практик проблемаларни ҳал этиш устида ишлайдилар. Улар геология фани ва геология-қидирув ишларининг назарий асосларини ишлаб чиқариш корхоналари билан ҳамкорликда олиб бормоқдалар. Шу тарзда ўтказилаётган тадқиқотларимизнинг самарадорлиги йил сайин ортмоқда.

Институтимиз ташкил топганига 20 йилдан кўпроқ вақт бўлди. Сўнгги йилларда САИГИМС — кўп тармоқли, сермаҳсул, сердаромад ва самарадор муассасага айланди. Институтимизда ҳозирги вақтда геология-қидирув, разведка техникаси ва кончиликнинг шу кундаги муаммоларига оид 15 та йирик проблема бўйича кенг тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Илмий мавзуларнинг ҳаммаси Ўрта Осиё миқёсида текширув олиб боришга чорлайди, айримлари Иттифоқ аҳамиятига эгадир.

Илмий тадқиқотларимиз туфайли ишлаб чиқиладиган тавсиялар халқ хўжалигимизни ривожлантиришда фойдаланилмоқда. Бу тавсияларнинг салмоқли ва аҳамиятли бўлиш омили институтимиз илм аҳли фан ва техника асосларини пухта эгаллаганлигидадир. Бинобарин, САИГИМСда олти фан доктори ва 68 фан кандидати илмий ишларга раҳбарлик қилмоқдалар ёки бевосита уларни олиб боришда иштирок этмоқдалар.

Иттифоқ ва Ўрта Осиё миқёсида олиб борилаётган айрим мавзулар бўйича СССР ва Ўзбекистон ССР Геология министрликлари тавсиясига кўра институтимиз илмий кураторлик вазифасини ҳам бажармоқда. Ўрта Осиё ва Кавказда қидирув-пармалашнинг техникавий методи, Ўрта Осиё республикаларида конларни разведка қилиш методи, Ўрта Осиё республикаларида рангли металлар конларини қидиришнинг назарий асослари шулар жумласидандир. Ўрта Осиё минерал — хомашё ресурсларининг геология ва экономикасини аниқлашда ҳам кураторлик давом этилди. Институтимизнинг айрим ёш олимлари бойитиш—саралаш соҳасида Ўрта Осиё ва Қозоғистон ҳатто Россияда ҳам етакчилик қилмоқдалар.

Сўнгги 10 йил ичида илмий-тадқиқот ишларни хўжалик шартномаси бўйича ўтказиш янада кенгайди. Олимларимиз бундай тадқиқотларни саноат ишлаб чиқаришининг муҳим участкаларида олиб боришяпти. Бу йўсинда ўтказилган махсус ишлар натижасида фаннинг ишлаб чиқариш билан ҳамкорлиги янада мустаҳкамланди ва унинг самараси янада салмоқли бўлмоқда. Шунингдек, институтимиз илмий ишларни А. Беруний номидаги Тошкент политехника институти, «СредазНИИпроцветмет», Ўзбекистон Фанлар Академиясининг Иқтисод, химия институтлари ва бошқа қатор институтлар билан ҳамкорликда олиб бормоқда.

Институтимиз конструкторлари изланиши туфайли қатор янги техника воситалари яратилди. Улар кашф этган шарошкали долотолар (парма тиғлари) кон қидирувчиларига жуда манзур бўлди. Бу янгиликни мутахассислар юқори баҳолашди. Бундай муҳим ютуқларни қўлга киритишда олимларимиз И. Д. Чумаков, И. И. Шомансуров, Р. Абдуллаев, А. Хонбобоев, А. Мусаевларнинг улуши катта бўлди. Янгиликларнинг халқ хўжалигида жорий этилиши туфайли геология-қидирув ишлари унуми ортди, ҳаражатлар эса камайди. Оқибатда ҳар йили бир миллион сўмлик маблағ тежаб қолиш имкони туғилди.

Институтимизнинг қидирувнинг техникавий методлари ва рудаларни саралаш-бойитиш бўлимлари сўнгги 9 йил мобайнида яратган ихтиролар сони 23 тага етди. Ихтирочилар сони эса 100 кишига яқинлашди. Шу ихтироларнинг ўн беш таси халқ хўжалигида, қолаверса институтимиз бўлимларида жорий қилинган. Улардан фойдаланиш эса бир йилда уч ярим миллион сўмлик маблағни иқтисод қилиш имконини берди. Бу олимларимизнинг катта ютуғидир, албатта.

Табиатни муҳофаза қилиш бўйича ҳам тадқиқотлар олиб боряпмиз. Кончилик саноати корхоналари — завод ва фабрикалардан чиқаётган оқава сувларни тозалаш, улардан такрор фойдаланиш, сувдан ажратиб олинган қолдиқ маъданларни саноат мақсадларида ишлатиш бўйича амалга оширилган тадбирлар яхши самара бермоқда. Бу Ўзбекистоннинг тоғ-кончилик ишларида қазиб олинаётган маъдандан тўла-тўкис фойдаланиш, шу билан «чиқиндисиз» металлургия саноатини яратиш йўлидаги дастлабки қадамдир. Бизда мазкур йўналишда яна битта соҳа-микробиологик металлургиянинг илмий базаси тикланмоқда. Институтимизда геологиянинг прогрессив соҳалари — геохимия, геология математикаси, космогеология, фан ютуқларини амалиётга тадбиқ этишнинг назарий асосларини яратиш ривож топмоқда.

Ўтган 1978 йил коллективимиз учун самарали бўлди. Йирик илмий тадқиқотлар натижасида ишлаб чиқилган тавсияларнинг саноатга жорий этилиши билан 6,3 миллион сўмлик шартли маблағ иқтисод қилинди. Соф фойда эса 4,5 миллион сўмга етди. Кейинги уч йил давомида эришилган тежамкорлик 26,6 миллион сўм бўлди. Бу институтимиз фаолияти учун сарф этилган ҳар бир сўм давлатга 6,8 сўм фойда келтирди, демакдир.

Институтимизда илмий тадқиқотлар самарадорлигини ошириш бўйича доимий назорат ўрнатилган. Халқимизнинг «жўжа кузда саналади» ибораси бизда «жўжа ҳар кварталда саналади» тушунчасига эга бўлган. Яъни халқ хўжалигида жорий этилиш жараёни ва унинг самараси йил охирида эмас, балки ҳар кварталда якунланади. Тавсиялардан давлатга келтирилган фойда тезда ҳисоблаб чиқилади. Масалан, биз ўз байрамимизни нишонлашдан олдин 1979 йилнинг биринчи кварталида амалга оширган ишларимиз самарасини хомчўт қилиб чиқдик. Кўрилган фойда 300 минг сўмликни ташкил этипти. Биринчи кварталда жорий этилиши планлаштирилган тадбирлар ва олинган социалистик мажбуриятлар бажарилди.

Ишончимиз комилки, кўп сонли коллективимиз партия XXV съезди кўрсатмалари ва КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленуми қарорларига амал қилиб, режаланган тадқиқотларни аъло сифатда ўтказадилар, бу йилги планни 15 декабргача тўла-тўкис бажариш юзасидан зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли уддасидан чиқиш учун ҳормай-толмай ижодий изланадилар.

С. И. ИБОДУЛЛАЕВ,
Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё илмий-тадқиқот институтининг директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, геология-минералогия фанлари доктори, профессор.

ДУНЁ ОВОЗИ

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ПЕКИН МУЗОКАРАЛАРНИ БАРБОД ЭТМОҚДА

ХАНОЙ, 29 март (ТАСС). Пекин Вьетнам Социалистик Республикасига қарши психологик уруш бошлади — Хитой афкор оммани чалғитиш ва янги агрессия учун баҳона топиш мақсадида яна туҳматчилик ва қўпол суратда сохталаштиришлар йўлини тутмоқда, деб ёзади бугун «Куан Дой Нян Зан» газетаси «Музокаралар нега ҳамон бошлангани йўқ?» деган редакцион мақоласида. Вьетнам ҳукумати таклиф этаётган Хитой билан қилинадиган музокаралар бошланмаганлигининг сабаби шуки, Вьетнам территориясидан агрессив қўшинлар ҳамон тўла-тўкис олиб чиқиб кетилгани йўқ, деб таъкидлайди газета. Хитой экспансиячилари ва гегемончилари «Вьетнам ўз йўлини ўзгартиришини» яна талаб қилмоқдалар, «қаттиқ чоралар» кўрамиз, деб дўқ қилишда давом этмоқдалар. Пекиннинг ҳукмрон доиралари музокара ўтказишни хохламаётганликларини яхши биламиз.

Пекиннинг «2000 йилга бориб Хитой чегараси доимо тинчлик чегараси бўлмайди» ва «Хитой халқи уруш-воқеълик эканлигини унутмайди» деган гапларига эътибор жалб қилмаслик мумкин эмас. Бу гаплар Вьетнамга қарши янги авантюралар тайёрлаётган Пекиннинг ниятларини бутун дунёга ошкор этади. Хитой, деб ёзади «Куан Дой Нян Зан» газетаси, ўзининг босқинчилик режаларини амалга ошириш учун урушдан фойдаланяпти, куч ёрдами билан давлат чегарасини ўзгартиришга уриняпти, ўз қўшинларини Вьетнам чегараларида тўплаяпти.

Вьетнам Социалистик Республикаси, дейилади мақоланинг пировардида, Хитой қўшинлари оккупация қилиб туришда давом этаётган районлардан чиқариб олиб кетилган куннинг эртасигаёқ Вьетнам томони Хитой томони билан музокара столи ёнига келиб ўтиражагини очиқ-ойдин айтди.

ХАНОЙ, 29 март. (ТАСС). Вьтенам юристлари уюшмаси баёнот бериб, унда Вьетнамга қарши агрессив уруш очган ва Вьетнам территориясида ваҳшиёна жиноятлар қилган Хитойнинг ҳукмрон доираларини қаттиқ қоралади.

Агрессорнинг оёғи теккан ҳамма жойда, деб таъкидланади баёнотда, улар ўзларидан кейин вайрона ва кул-тепалар қолдирдилар. Хитой босқинчилари вилоят марказлари Лангшон, Каобанг, Лаокай ва бошқа кўпгина шаҳар ва қишлоқларни батамом вайрон қилдилар, машина-ускуналарни, шунингдек маҳаллий аҳолининг мол-мулкини талаб кетдилар. Босқинчилар халқаро ҳуқуқнинг энг оддий принципларини ҳам қўпол суратда поймол этиб, ҳамма ерга миналар қўйдилар, кудуқлари ва ичимлик сув манбаларини заҳарладилар.

Уюшма етказилган моддий зарарларни тўла қоплашни Хитойдан талаб қилгани ҳолда бутун дунёдаги халқларга мурожаат этиб, Пекиннинг жангари ниятлари ва ҳаракатларига қарши қаттиқ норозилик билдириш ва Вьетнам халқининг одилона ишини қўллаб-қувватлашга даъват этади.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПНОМПЕНЬ. Кампучия информация агентлиги хабар беради: бутун мамлакатда кўкламги-ёзги дала ишларига тайёргарлик кенг авж олдириб юборилди. Свайриенг вилоятида ҳозирнинг ўзидаёқ, салкам 2000 та қишлоқ хўжалик бригадаси тузилди. Ҳар бир бригада ўзига 10—15 оилани бирлаштирган.

Яқинда ташкил қилинган ўз-ўзини бошқариш халқ комитетлари ўз фаолиятини активлаштириб юборди. Қишлоқ хўжалигининг аҳволини ва экин майдонларини кўпайтириш имкониятларини ўрганаётган махсус группалар ана шу комитетларнинг раҳбарлигида ишлай бошлашди.

БАҒДОД. Бу ерда араб мамлакатлари ташқи ишлар ва экономика министрларининг конференцияси ўтмоқда. Конференция қатнашчилари Америка империализми ва Исроилни ёқлаб араб халқларининг манфаатларига хоинлик қилган Миср режимига қарши иқтисодий чораларни қўлланиш масаласи юзасидан арабларнинг олий даражадаги кенгашини ўтказиш тўғрисида Ироқ таклифини якдиллик билан қабул қилдилар.

НАЙРОБИ. Виктория шаҳридан олинган хабарларга кўра, Сейшель оролларининг ҳукумати янги конституция қабул этилганлигини эълон қилди. Бу конституция мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлашни, Сейшель ороллари халқининг турмуш даражасини оширишни гарантиялайдиган тараққийпарвар ижтимоий тузумни барпо этишни эълон қилади,

Сейшель оролларида бошқаришнинг бир партияли системаси ўрнатилмоқда. Бутун сиёсий фаолият Сейшель ороллари халқи тараққийпарвар фронти партияси доирасида олиб борилади.

(ТАСС).

А. АМИР-ИНТИЗОМНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ТЕҲРОН, 29 март. (ТАСС). Бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида бош министр ўринбосари А. Амир-Интизом бундай деди: ҳозирги вақтда революцион ҳокимият шоҳ режими томонидан тузилган жуда катта миқдордаги қурол ва ҳарбий техника сотиб олиш тўғрисида шартномалар ва битимларни ўрганиб чиқмоқда. Бу шартномлардан бир қисми бекор қилинди. Қолган шартномалар ўрганилмоқда. Мамлакат учун сира кераги бўлмаган қурол-яроғ шу қадар кўп миқдорда сотиб олинганки, буни сўз билан таърифлаш мумкин эмас, деб эътироф қилди у. Бу фактга фақат бефаҳмлик деб баҳо бериш мумкин. Эрон ҳукумати келгусида қурол-яроғлардан бир қисмини мамлакат учун зарур бўлган технология ва қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарига алмаштиради.

Амир-Интизомнинг сўзига қараганда, шоҳ режими машъум махфий полиция САВАКни техника билан қуроллантириш учун жуда катта маблағ сарфлаган. Махсус комиссия ҳозирги вақтда шу ташкилотнинг ишлари билан шуғулланмоқда.

Бош министр ўринбосари мамлакатдаги аҳвол тўғрисида гапириб, кейинги вақтларда баъзи районларда шоҳпарастлар, савакчилар ва тескаричи офицерлардан иборат аксил инқилобий гуруҳлар активлашганлигини уқтириб ўтди.

Бу гуруҳларнинг мақсади, деди Амир-Интизом, овоз бериш арафасида миллатлар ва бошқа диндаги кишилар ўртасида нифоқ туғдириш, уларни марказий хукуматга қарши қўйишдан иборат.

Эроннинг бўлажак давлат тузилиши тўғрисида ўтказиладиган референдум хусусида бу сайлов комиссиялари фақат руҳонийларнинггина эмас, балки шунингдек маҳаллий аҳолининг вакилларидан ҳам иборат бўлади, деб хабар берди. Хукумат овоз беришнинг ўтказилишини кузатиб туриш учун халқаро демократ юристлар уюшмаси комиссиясини таклиф этди. Эроннинг янги конституцияси лойиҳаси, деди А. Амир-Интизом яқинда эълон қилинади ва овоз бериш якунлари аниклангандан кейин дарҳол муҳокамага қўйилади.

УГАНДАДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

ЛОНДОН, 29 март. (ТАСС). Угандада президент И. Амин қўшинлари билан унга қарши чиқаётган кучлар ўртасидаги уруш ҳаракатлари давом этмоқда. Рейтер агентлиги мухбирининг хабарига кўра илгари пойтахтдан жанубдаги ва ғарбдаги йўллар устидан назорат ўрнатган И. Амин мухолифлари Кампаладан 20 километр масофада турибдилар ва Кампала атрофидаги стратегик тепаликлар сари ҳамон силжиб келмоқдалар.

НЬЮ-ЙОРК, 29 март. (ТАСС). Уганда ўзига қарши «Танзания агрессияси» тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш мақсадида тезлик билан хавфсизлик кенгаши чақирилишини талаб қилди.

НАЙРОБИ. 29 март. (ТАСС). Кения президенти Даниэль Араб Мои ташвиш билдириб айтдики, Угандадаги воқеалар ташқи кучларнинг аралашувига олиб келади ва Шарқий Африканинг ҳамма районида вазиятнинг кескинлаштириш хавфини вужудга келтидмоқда. У Танзания президенти Ж. Ньеререга мурожаат қилиб, ўз қўшинларини Уганда территориясидан олиб чиқиб кетишга даъват этди.

Жанубий Африка Республикаси амалдорлари ғарб мададига таяниб, Намибияга чинакам мустақиллик берилиши жараёнини ҳамма воситалар билан тўхтатиб қолишга ҳамда ирқчиларга бутунлай ён босадиган қўғирчоқ тузумини ташкил қилишга интилмоқдалар.

Суратларда: Овамболендеда ҳарбий базанинг умумий кўриниши; Жанубий Африка Республикаси 60 минг кишилик оккупация армиясининг солдатлари.

Камера Пресс ТАСС фотоси.

ВЬЕТНАМ ФОНДИГА

«Ташсантехгазм о н т а ж» трестига қарашли 1-монтаж бошқармасининг Доғистон АССРда хизмат кўрсатган бинокор Николай Силин бошлиқ бригадаси аъзолари сифатли ва самарали ишлари билан кўпчилик ҳурматига сазовор бўлган.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобиннинг бригада пудрати методи бўйича ишлаётган сантехниклар 2-Сергели массивида 60 квартирали турар-жой биносида сантехника кабиналарини графикдан ўзган ҳолда монтаж қилишяпти.

Коллективнинг Н. Сидоров, В. Курочкин, А. Шин каби аъзолари вақтдан унумли фойдаланиб ишлашлари туфайли топшириқларини ошириб адо этишмоқда.

— Куни-кеча бригадамиз аъзоларининг умумий йиғилишида шу турар-жой биносини монтаж қилишдан тушадиган 700 сўмлик иш ҳақимизни ўз мамлакатининг озодлиги, мустақиллиги йўлида курашаётган қардош Вьетнам халқига юборишга қарор қилдик.

А. НАЗАРОВ.

1979 ЙИЛ — ХАЛҚАРО БОЛАЛАР ЙИЛИ

ҲАЁТИМИЗ ҚУВОНЧИ

ФАРЗАНД — ҳаётимиз гули, оиламиз қувончи. Доҳиймиз В. И. Ленин ҳамма яхши нарсалар болаларга, дея васият қилган эди. Партия ва ҳукуматимиз доҳиймиз васиятларига амал қилиб, ўғил-қизларни жисмоний чиниққан, ғоявий баркамол қилиб тарбиялашга алоҳида ғамхўрлик кўрсатмоқда. 1979 йил Халқаро болалар йили деб эълон қилинганлиги муносабати билан областимиз шаҳар ва районларида кичкинтойларнинг тарбияланиши, ўқиши, дам олишини янада яхшилаш юзасидан қўшимча чоралар кўрилмоқда. Область халқ маорифи бўлимининг бош инспектори, Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Солиҳ СОБИТОВ мактабгача тарбия муассасалари ишини янада яхшилаш соҳасида қилинаётган тадбирлар тўғрисида мухбиримизга қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

— Областимиз шаҳар ва районлари йил сайин ободонлашиб, аҳолининг турмуш фаровонлиги ўсиб бораяпти. Ишлаб чиқаришни ривожлантиришни, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш эвазига олаётган соф даромадларнинг каттагина қисми уй-жойлар, боғча ва яслилар, мактаблар, шифохоналар қуришга сарфланмоқда.

Областимизда ҳозир 750 та болалар боғчаси ишлаб турибди. Шундан 678 таси типовой усулда қурилган. Боғчаларда ишчи ва колхозчилар, хизматчиларнинг 93,5 минг фарзанди тарбияланяпти. Мактабгача тарбиячиларнинг сифат состави ҳам йил сайин яхшиланиб бормоқда. 1300 дан ортиқ олий маълумотли, 1200 га яқин ўрта махсус маълумотли педагоглар кичкинтойлар бошида парвона. Мактабгача тарбия билим юртларини тамомлаб келаётган юзлаб мутахассислар янги қурилаётган боғча-яслиларда иш бошладилар.

Болалар йилида областимиз шаҳар ва районларида мактабгача болалар муассасалари тармоғи яна ҳам кенгаяди. Қурувчилар ҳозир 14 жойда ҳар бири 140 ва 280 ўринли бўлган боғча-яслилар қурилишини жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар. Бундан ташқари, 18 та маъмурий бино ҳам болалар ихтиёрига топширилади. Бу бинолар ҳозир қайта реконструкция қилинмоқда. Шундан сўнг қўшимча яна 1000 ўғил-қизни боғча-яслиларга тортиш имкони туғилади.

Ҳозирги кунда ёзги павильонларни ремонт қилиш иши ҳам кучаймоқда. Ремонт ишлари қўшимча аттракционлар қуриш, янги инвентарлар олиш учун ярим миллион сўмдан ортиқ маблағ ажратди. Бу ўтган йилга ажратилган маблағлардан 150 минг сўмлик кўпдир. Бундан ташқари, янги йилдан бошлаб боғча ва яслиларни марказлашган усулда озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш системаси жорий қилинди. Таъминотдаги бу янгилик ҳар бир боғчада зарур миқдордаги масалликлар, сабзавот маҳсулотларини ўз вақтида уринтирмай етказиб бериш имконини яратади. Оққўрғон, Орджоникидзе, Ўрта Чирчиқ районларида бу соҳада мақтовга лойиқ ишлар қилинмоқда. Район матлубот жамиятлари боғчаларни ўз вақтида зарур маҳсулотлар билан таъминлаб келмоқдалар.

Боғча ва яслилар тарбия ишлари даражасини ошириш, болаларни мактабга пухта тайёрлаш юзасидан ҳам катта ишлар қилиняпти. Болаларнинг дунёқарашини кенгайтириш, эстетик дидини ошириш, нутқини ўстириш, тил ўргатиш бўйича қўшимча машғулотлар ташкил қилинмоқда, экскурсиялар уюштирилмоқда.

Боғча ва яслиларнинг моддий базасини мустаҳкамлашда оталик ташкилотлари катта ёрдам кўрсатмоқда. Тошкент, Чирчиқ, Олмалиқ, Бекобод, Ўрта Чирчиқ шаҳар ва районларидаги ўнлаб корхоналар боғча ва яслиларни ўз оталиғига олишган. Улар ремонт ишларида, инвентарлар билан таъминлашда ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Кўмаклашиб қилинаётган ҳаракат туфайли боғча ва яслиларимиз тобора кенгайиб, тарбиявий ишлар савияси ошиб боряпти. Кўрилаётган тадбир туфайли болали кўплаб оналарни ишлаб чиқаришга тортиш имконияти туғилмоқда. Бу эса ўз навбатида коммунистик мўлкўлчиликни таъминлашга муносиб ҳисса бўлиб қўшилади.

Бизнинг АХБОРОТ

КИЧКИНТОЙЛАРГА СОВҒА

2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида қуриб битказилган 280 ўринли болалар боғча-ясլиси ўз бағрига кичкинтойларни қабул қилди. Қўш қаватли кўркам бино қурилишида 6-қурилиш трестининг бинокорлари алоҳида ғайрат кўрсатишди. Боғча-ясли ўғил-қизларнинг тарбия олишлари, хордиқ чиқаришлари учун ҳар жиҳатдан қулайдир. Кенг, ёруғ хоналар, спорт зали, музика хонаси, зарур буюмлар билан жиҳозланган. Тажрибали тарбиячилар кичкинтойлар қошида парвона бўлмоқдалар.

Собир Раҳимов районида Халқаро болалар йилида яна бир қатор боғча ва яслиларни қуриб битказиш мўлжалланган.

КИТОБ МАГАЗИНЛАРИ

Областимизда ўз-ўзига хизмат китоб магазинлари йил сайин ортиб бораётир. Ҳозирги кеча-кундузда 31 та китоб савдоси магазинларидан 14 таси ана шу асосда ишлаб турибди. 1980 йилга бориб уларнинг барчасида ўз-ўзига хизмат қилишга ўтилиши мўлжалланмоқда.

— Бундан ташқари, — дейди область китоб савдоси бошқармасининг бошлиғи О. Ортиқов, — китоб магазинлари қуриш, аҳолига маданий хизмат кўрсатишни ривожлантириш йўлида ҳам бир қанча ишлар амалга ошириляпти. Яқинда Олмалиқ шаҳрида 400 квадрат метр ҳажмга эга бўлган янги «Универсам» магазини ишга туширилди. Айни пайтда Чирчиқ шаҳрида 2 қаватли барча қулайликларга эга бўлган китоблар уйи қурилади. Областда ягона ҳисобланган бу кошонанинг планини полиграфия бўйича илмий лойиҳалаш институти ходимлари тайёрлашган.

Яқин кунларда Ангрен шаҳрида очилиши мўлжалланаётган магазин сиёсий китоблар билан савдо қилади. Шуни таъкидлаш лозимки, бу ерда агитаторлар ва пропагандистлар, депутатлар ва бошланғич партия ташкилотлари ходимларига ёрдам берувчи адабиётлар бўлими ҳам мавжуд бўлади.

Камёб эски нашрларни аҳолидан сотиб олиш бўйича область китоб магазинлари ходимлари республикада биринчи ўринни эгаллашди. Шаҳарлараро бўлган мусобақада эса Янгийўл шаҳрининг китоб савдоси ходимлари ғолиб чиқишди.

М. ЗАРИПОВ.

РАССОМ В. И. ЖЕМАКИН КЎРГАЗМАСИ

ХАЛҚЛАР дўстлиги музейида Ўзбекистонда яшаб ижод қилаётган таниқли рассом В. И. Жемакин асарлари кўргазмаси очилди. Ўзбекистон Маданият министрлиги уюштирган кўргазмага рассомнинг юздан ортиқ асарлари қўйилган.

Рассом ўзининг 1959 йилда ишлаган «Бухоро» асарида тарихий шаҳарни жозибали тасвирлади. «Ҳамза» портрети, «Болакайлар» асари ва турли касб эгаларининг ҳаётини акс эттирувчи асарлари томошабинларда зўр қизиқиш уйғотмоқда. Бу ерда 1957 йилда ишланган «Паранжисиз аёл» асарида аёлларнинг озодликка интилиб паранжи ташлашлари кўрсатилган. Бундан ташқари рассомнинг архитекторлардан О. Хабибуллин, В. Логинов ва Я. Мансуров билан ижодий ҳамкорликда Тошкент метрополитенининг Собир Раҳимов станциясига ишлаган панноларин тасвири ҳам кўргазмада муносиб ўрин олган.

Ҳ. МИРЗАКАРИМОВ.

Суратларда: В. И. Жемакин асарларининг фоторепродукциялари.

Автор фотолари.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ТАНДИР ЁНИДА

Тандирдан узар бўрсилдоқ ширмон
юзи ширмоним,
Яқин келувдим тандир ёнига
ўт олди жоним.
Тандир таптими қалбимни ўртаб,
олов олдирган,
Ёҳуд ўзими тандир чўғини
дилда қолдирган.
Узиб ширмонни, олинг дер яшнаб,
лаблари ҳандон,

Олиб синдирсам, куйдирди бирдан
қўлимни ширмон.
Паҳ, паҳ деб шошиб қўйдим саватга,
қўлим ловуллар.
Дил эса азал ўт олган эди,
баттар ловуллар.
Синган кулчани элтар лабимга
жилмайиб жонон,
Лабим куйсада тишладим, чунки
азиз ишқу нон.

МЕҲРИНГ

Олис далалар, олмос далалар,
Юзимни силар тонгги саболар.
Қалбимни чорлар меҳру вафолар,
Куйласам янграр дилдан наволар.
Мени қаршилар тонг қизи Зуҳро,
Боғда булбуллар, қирларда жўрлар.
Товланиб гуллар айлар таманно,
Бари севгидан қўшиқ айтурлар.

Чаманлар ичра қўмсаб ҳар наҳор,
Меҳринг қуйидан қалбим ғазалхон.
Юзингни кўрсам тонг чоғи дилдор,
Кўзимга яшнаб кўринар жаҳон.
Куйлаб ўтарман севгингни тонгда,
Меҳрингни сўйлар тонгги саболар.
Бир оташ ёнар бу ошиқ танда,
Висол чоғини куйлар наволар.

СЕНИ КЎРДИМ

Сени кўрдим навбаҳор фасли,
Адирларда терардинг лола.
Гуллар аро гул эдинг асли,
Ўйнар эдинг мисли шалола.
Сенинг шўх-шўх ўйнаб яйрашинг,
Чаманларга бағишларди жон.
Оҳулардек қирдан қарашинг,
Кўтарарди қалбимда туғён.
Дилда жўшган эзгу куйларим,

Йўлларингда айлайди нола.
Муҳаббатим, орзу-ўйларим,
Адирларда очилган лола.
Лола бўлиб лола терарсан,
Ишқни куйлаб лола элтарсан.
Сени кўрдим навбаҳор фасли,
Гуллар аро гул эдинг асли.

НАЗАРМАТ.

БУЛУТ

Ватандан ажралган кимсадай
дайдиб,
Бир парча булутга тор гўё осмон.
Бемаврид айрилиқ қўшиғин айтиб
Чексизлик измидан чиқолмай сарсон.
Бир чақмоқ чақди-ю... булут ҳам
бирдан
Тарк этган маконин қолдида кўриб,
Гуноҳкор фарзанддай муқаддас ердан
Кечирим сўрарди кўз ёшин тўкиб.

ҚЎЛДАН КЕЛМАГАЧ

Йўқдан бор қилмоқлик осонмас унча,
Шиддаткор кураш-у, интилмоқ керак.
Буюклар ишига боқурман ўйчан,
Тафаккур илмида улардир зийрак.
Буюклик ҳаммага насиб бўлмагай,
Ҳар умр достони ҳар хил ёзилар.
Йўқдан бор қилмоқлик қўлдан
келмагач,
Борни йўқ қилмаса эди баъзилар...

Ҳамид НОРҚУЛОВ.

ТЕКИНХЎР, ИЧКИЛИКБОЗ, БЕЗОРИЛАРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ

НАФС БАНДАЛАРИ

Жабборали мана бир неча кундирки, якка-ёлғиз. Тунукун ўзини-ўзи лаънатлайди. Ҳаёллари ўша мудҳиш воқеаларга олиб қочади. Тунлари мижжа қоқмайди. Кўзи сал илинди дегунча жарақ-жарақ пулларини бўрон пирпиратиб учириб кетаётгани, уларга қувиб етиб олай деганда бирдан аллақаердан пайдо бўлган милиция ходимлари кўз олдида гавдаланади. Қўлларидан маҳкам ушлаб олиб кетишаётганида дод солиб уйғониб кетади.

— Ҳаммасига ўзим айбдорман. Нафсимга бир урсам бўлмасмиди? Ҳожихонни қайданам учратиб қолдим. Ўша касофат йўлиқмаганда бу куйларга тушмас эдимми? Нафсиламбир айтганда унда гуноҳ йўқ. Ҳаммасига, ҳаммасига ўзим айбдорман. Мана энди ўз пулим ўз қўлимга кишан бўлиб тушди-я!

Жабборали воқеани қанчалик унутишга ҳаракат қилмасин Мичуринск шаҳрига янги йил арафасида қоп-қоп ер ёнғоқ олиб боргани ва у ердаги кунлари, Ҳожихон Акромов, Рамазон Марзоев, Олег Абрамянцлар билан танишуви, Тошкентдаги Фарҳод ярмаркасидаги учраган соҳта харидорлар бирин-кетин кўз ўнгидан ўтаберди.

....Фарҳод ярмаркасидаги автомагазин олди ҳамиша гавжум. Зарур бўлган эҳтиёт қисмни тополмаган машина эгалари истар-истамас беш-олтитадан тўдалашиб олган чайқовчиларга мурожаат қилади.

— Нима керак?

— «Жигули» карбюратори.

— Топилади.

— 150 сўм бўлади.

— Инсоф билан айтинг.

— Истасангиз шу, таги кам.

— Трамблёр қопқоғи керак эди.

— Йигирма берасиз.

Жабборали ҳам ўз молига харидор топишда қийналмади.

Икки комплект поршень халқасини 15 сўмдан сотиб, пулни ҳамёнга солар экан, бу ишда унга маслаҳат берган Ҳожихоннинг сўзлари эсга тушди. «Шунча йўл босиб арзимаган матоҳ кўтариб юрибсанми? Ер ёнғоғинг нимаси? Ҳа майли қайтишингда харидорбоп моллардан олиб беришда ёрдамлашаман».

Балли, қандингни ур Ҳожихон. Фойданинг мўмайи бу ёғда экан-у, мен бўлсам... Жабборали бирни учга, нари борса бешга пуллаган-у, лекин бир сўмни 15 сўм қилганини сира эслай олмайди. Содиқ дўстининг холис хизматини кўз олдига келтирар экан, унга қайта-қайта раҳмат айтар, уйига келганида ўрнига қўйиб меҳмон қилишни дилига тугиб қўярди.

Яширин чайқов бозоридаги юлдузни бенарвон урадиган олиб сотарлар ўз сафларига суқулган Жабборалини чиқиштиришмадими, ёки унинг ўзи харидор танлашда янглишдими, бир-нечта халқаларни сотар-сотмас қўлга тушди. Текин томоқ, олиб сотарнинг ҳозиргина қилган хомхаёллари, ширин орзулари бир пуфак сингари лоп этди-ю, ёрилиб кетди. Ж. Йўлдошев жиноят устида қўлга тушди. Нафси ҳаккалак отганда кўзига тўтиё бўлиб кўринган Ҳожихон Акромов ва унинг ҳамтовоқлари эндиликда кўзига жирканч, бадбашара бўлиб кўрина бошлади.

Акмал Икромов район ички ишлар бўлими терговчиси Қосим Давидов 6440 рақамли папкани варақлар экан, воқеани батафсил баён қиларди.

— Машина эҳтиёт қисмлари олиб-сотарлари қўлга тушгач, Мичуринскка командировкага бордим. Ҳозирда Иттифоқда ягона бўлган бу ердаги эҳтиёт қисмлар заводи яқинда ишга тушганлиги учун бўлса керак, ҳали назорат яхши йўлга қўйилмаган экан. Ишлаб чиқарилаётган эҳтиёт қисмларини, айрим нопок қўллар томонидан талон-тарож қилиш ҳоллари ҳам учраб турар экан. Жабборали Йўлдошев, Рамазон Марзоев, Олег Абрамянц сингари чайқовчилар ана шу эгри қўллардан сотиб олинган эҳтиёт қисмларни четга пуллашар экан.

Аввалига 100 комплект поршень халқаларини бор-йўғи 1 сўм 50 тийиндан сотиб олган Жабборали уни Тошкентда камида 15 сўмдан сотишни кўз олдига келтиргач, ўлжани кўпайтиришга интилди. Заводда силлиқловчи бўлиб ишловчи Валерий Мамонтов харидорга ҳамкасби Николай Носковдан ҳам 100 комплект ҳалқа олиб берди.

Жабборали Йўлдошев бу билан қаноатланмай шаҳардаги марказий бозорга бориб у ердан яна 92 комплект ана шундай эҳтиёт қисмлар сотиб олди. Салкам 300 тага яқин халқалар комплектини қопларга жойлаб, орқага қайтди.

Янгийўлда истиқомат қилувчи бирор иш жойининг тайини бўлмаган Жабборали Йўлдошевнинг чайқовчилик «касби»га чек қўйилди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ЙЎЛЛАРИМИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН

БУТУНИТТИФОҚ ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ КЎРИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Мана бир неча йилдирки, Тошкент область ижроия комитети ҳузурида йўл ҳаракати ҳавфсизлигини таъминлаш комиссияси ишлаб турибди. Комиссия ишига область партия ва совет ташкилотлари, автомобиль хўжаликлари, йўлларни қуриш ва улардан фойдаланиш бошқармаси, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг раҳбар ходимлари жалб этилган. Комиссия аъзолари ўз йиғилишларида йўл ҳаракати ҳавфсизлигини таъминлаш, областимиз шаҳар ва районларидаги автомобиль йўлларининг ҳолатини назорат қилиш, давлат ихтиёридаги транспорт воситаларидан тўғри фойдаланиш, ҳайдовчилар ўртасида ҳаракат ҳавфсизлиги масалаларини муҳокама қиладилар.

Маълумки шу кунларда Бутуниттифоқ баҳорги ҳаракат ҳавфсизлиги кўриги ўтказилмоқда. Бу кўрикка областимиз давлат автомобиль инспекцияси ходимлари, барча автотранспорт хўжаликлари колхоз ва совхозлар ҳамда кенг жамоатчилик пухта тайёргарлик билан келди. Кўплаб кўчаларда, йўл четларига ҳаракат ҳавфсизлигини пропаганда қилувчи транспарант ва шиорлар ўрнатилган. Кўрикка айниқса Ангрен, Бекобод шаҳарлари, Тошкент, Ғалаба, Бекобод, Чиноз районларининг автоинспекция ходимлари пухта тайёрландилар.

Баҳорги ҳаракат ҳавфсизлиги кўриги барча транспорт воситаларининг техник кўриги ойига тўғри келди. Ҳозирда барча транспорт хўжаликларида, колхоз ва совхозларда транспорт воситаларни техник ҳолатини текшириш ишлари авж олган. Транспорт воситаларининг техник ҳолатини яхшилаш ҳаракат ҳавфсизлигини таъминлаш демакдир.

Автоинспекция ходимлари йўллар бехатар бўлиши учун бор имкониятларни ишга солмоқдалар. Лекин шунга қарамай областимизнинг айрим шаҳар ва районларида ҳаракат ҳавфсизлиги кўнгилдагидек эмас. Бу албатта ачинарли бир ҳолдир. Жумладан Чирчиқ, Орджоникидзе, Олмалиқда ишлар яхши йўлга қўйилмаганлигини сабабли, автомобиль рулига маст ҳолда ўтирувчи ҳайдовчилар, кўча ҳаракатини писанд қилмайдиган пиёда йўловчилар айби билан кўнгилсиз воқеалар ҳам рўй бермоқда.

Шу йилнинг 10 мартида Тошкент—Чирчиқ йўлининг 11-километрида кўнгилсиз воқеа содир бўлди. 71—28 ТШК номерли «Москвич-412» автомашинаси ҳайдовчиси Раҳим Нигматов маст ҳолда «Дўстлик» универсал магазини рўпарасида пиёда йўловчи Анатолий Земницкийни уриб кетди. Оқибатда пиёда йўловчи оғир жароҳат билан тезда район марказий шифохонасига олиб борилиб ҳаёти сақлаб қолинди. Текширишлар пайтида шу нарса ҳам аниқландики, пиёда йўловчи Анатолий Земницкий ҳам маст бўлган.

Уз инсоний бурчини унутиб, транспортни маст ҳолда ҳайдайдиган бундай шахсларга ҳамда пиёда йўловчиларга қаттиққўл бўлишимиз, уларга қарши кескин кураш олиб боришимиз керак. Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш кераки, баъзи автохўжаликларнинг раҳбарлари ҳайдовчилар ўртасида ичкиликбозликка қарши кураш олиб бормаётирлар.

Текширишлар шуни кўрсатдики, областимизда йўл — транспорт ҳодисаларининг 24 процентига кайф билан транспорт бошқарган ҳайдовчилар сабабчи бўлганлар. Бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш учун пиёдалар ва ҳайдовчилар йўл ҳаракати қоидаларига қатъий риоя қилишлари керак. Шундагина транспорт ҳаракати ҳавфсизлиги тўла-тўкис таъминланади.

А. АЗИМОВ,
область ички ишлар бошқармаси давлат автоинспекцияси ходими, милиция лейтенанти.

Т. МАҲАМАТБЕКОВ,
милиция кичик лейтенанти.

Оққўрғон районида ҳаракат ҳавфсизлиги ойлиги муваффақиятли ўтмоқда. Яқинда бу ерда техника ҳавфсизлиги инженерларининг бўлиб ўтган семинарида вазифалар яна ҳам аниқ белгилаб олинди. Суратда: семинар машғулоти пайти. Ҳ. Аввалов фотолари.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

Ўзбекистон XVIII спартакиадаси программаси асосида футбол бўйича ўтказилган мусобақаларнинг ғолиби бугун маълум бўлади. Андижон ва Самарқанд шаҳарларида бўлиб ўтган группа учрашувлари ниҳоясига етди. Андижон шаҳрида сўнгги кун Тошкент области командаси билан бўлган учрашувда 4:1 ҳисобида устун келган Фарғонанинг «Нефтяник» командаси 12 очко тўплаб биринчи бўлди. Самарқанд группасида эса Навоийнинг «Зарафшон» футболчилари биринчи ўринни олдилар.

* * *

«Ёшлик» спорт аренасида ўтказилаётган қиличбозларнинг беллашувлари бугун тугайди. Кеча рапирачиларнинг баҳсида тошкентликлар команда ҳисобида биринчи бўлдилар.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети
196-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—80 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводи учун қуйидаги ихтисослар бўйича юқори малакали мутахассисларни тайёрлайди: ярим ўтказгичли приборлар ва интеграл микросхемаларни йиғувчи, радиоаппаратура ва приборларни монтаж қилувчи ва регулировкачи, технологик ускуналарни созловчи, токарь, фрезерчи.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА, ШУНИНГДЕК ШАҲАР АТРОФИДА ЯШОВЧИ 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

УҚИШ МУДДАТИ: 8-синфни битирганлар учун 3 йил, 10-синфни битирганлар учун бир йил.

Ўрта маълумотли ўқувчиларга 30—45 сўм миқдорида стипендия, 8-синфни битирган ўқувчилар эса тўлиқсиз давлат таъминотида бўладилар ва ўрта маълумот оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида барча ўқувчиларга 33 процент иш ҳақи тўланади.

Ўқиш аълочилари билим юртини тугатгандан сўнг, Москва, Ленинград, Тошкент шаҳарларидаги олий ўқув юртлари ва техникумларга ўқишга юбориладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, 4х6 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

Қабул комиссияси ҳар куни билим юрти биносида ва В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводининг кадрлар бўлимида ишлайди.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Тошкент шаҳри-5, Ленин райони, Весна кўчаси, 17-уй, 196-техника билим юрти (1, 5-трамвайларнинг «Фоменко кўчаси», бекати);

УЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
201-ЧИРЧИҚ ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—80 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: қўлда пайвандлаш бўйича электр пайвандчилар; қувур ётқизиш, химия аппаратлари ва машиналарни тайёрлаш ва монтаж қилиш бўйича слесарь-монтажчилар; химия ва машинасозлик корхоналари технология ускуналарининг монтажи бўйича слесарь-монтажчилар; кучланиш ва ёритиш тармоқлари бўйича электромонтажчилар; пўлат ва темир-бетон конструкцияларининг монтажчилари; занжирли ва пневмо ғилдиракли кранларнинг машинист-кранчилари.

Уқиш муддати — 1 йил.

Билим юртига 10-синф ҳажмида маълумотли, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган, 17—25 ёшда бўлган йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Билим юртига қабул қилинганларга ойига 76 сўм ҳажмида стипендия тўланади ва ишлаб чиқариш практикаси давомида ишланган иш ҳақининг 50 проценти берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқ билан таъминланадилар.

УҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртларига киришда бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

КУРСНИ БИТИРГАНЛАРГА ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА ЎЗ ИХТИСОСЛИКЛАРИ БЎЙИЧА ИШ БЕРИШ ГАРАНТИЯЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, ариза, автобиография, характеристика, мактабдан медицина картаси, фотосурат (3х4 см.).

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 дан 17.00 гача ИШЛАЙДИ.

Билим юрти адреси: Чирчиқ шаҳри, Будённий кўчаси, 8-уй (Олдинги 23-мактаб биноси). Телефон 6-35-14.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ота-оналар, оналар учун. 10.35 — Раис ҳикоялари. 11.00 — Дунё воқеалари. 11.15 — Тонгги почта. 11.55 — Сизни қизиқтирган китоблар. 12.45 — Спортлото. 13.00 — Здоровье. 13.45 — Олимпиада-80. 14.30 — Фронтдош дўстлар клуби. 15.40 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 16.30 — Инсон. Ер. Коинот. 17.15 — Камалак. Дания. 17.45 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 18.45 — Ташвиш чекма. Фильм-концерт. 19.25 — 9-студия. Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи В. С. Зорин олиб боради. 20.25 — Театр. Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Вақт. 22.05 — Театр. Бадиий фильм, 2-серия. 23.15 — «Москоу ньюс» газетасининг соврини учун спорт гимнастикаси бўйича халқаро мусобақалар. Эркаклар. 23.40 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телевизион миниатюралар театри. 10.50 — Халқлар дўстлиги II студентлар фестивали олдидан. 11.30 — Цивиль лақабли кучукчанинг саргузаштлари. Бадиий фильм. 6-серия. 11.55 — Фан. 12.25 — Бутуниттифоқ кўча ҳаракати хавфсизлиги кўриги давом этмоқда. 12.55 — Одам-амфибия. Бадиий фильм. 14.30 — Реклама. 17.35 — Мультфильм. 17.45 — Ўйлаб топ. 18.15 — Ўзбекистон XVIII спартакиадаси. 18.45 — Ахборот. 19.00 — Фильм-концерт. 19.30 — Тошкент қўғирчоқ театрининг ёшлари. 20.05 — Ахборот. 20.25 — «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Москва. «Вақт». 22.05 — «Оловли йўллар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.20 — Кўрсатувлар программаси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 31/III да **Улик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак** (12.00), **Кармен** (17.00, билетлар сотилган), 1/IV да **Аловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Жизель** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/III да **Ганг дарёсининг қизи** (11.00), **Келинлар қўзғолони** (15.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/III да **Тошкентнинг нозанин малинаси** (12.00), **Кулги кечаси** (19.30), 1/IV да **Паранжи сирлари.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/III да **Кўзингни каттароқ оч** (12.00, 16.00), 1/IV да **Ишқ қурбонлари** (12.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **А. Фурманов раҳбарлигидаги иллюзион ревю иштирокида катта цирк томошалари** (13.00, 16.00, 19.30).

Тошкент область ижроия комитетининг савдо бошқармаси коллективи Бекобод шаҳар торги директори Ҳ. Т. Турғуновга отаси **Турсунбой ТУРҒУНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент, —П, ЛЕНИН кўчаси, 41. Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.